

۹۷

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ

ہیچ کدہ حاصل نہ کر سکتی تائی نیکی | تو بھنے پوسے | چہ تاسو خیرات کړئ | له هغه څه نه چہ | خوښوئ ئے تاسو
تاسو پوره) نیکی هیچ کدہ حاصل نه شو ترڅو چہ تاسو خپل غوره څیزونه خیرات نه کړی

وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۙ

او هغه څه چہ خرڅ کړئ | د څه څیز نه | نو بیشکه | الله | په هغه باند | پوه ده | ټول د خوراک (څیزونه)
او هر څیز چہ تاسو خیرات کړئ | نو هغه الله ته ښه معلوم دی - د خوراک ټول څیزونه (چہ

كَانَ حِلًّا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ

حلال وو | بنی اسرائیلو د پاره | مکرکوم چہ حرام کړه وو | پخپله) یعقوب | په خپل ځان باند
مسلمانانو له حلال (هغه) بنی اسرائیلو له هم حلال وو مکرکوم څیزونه چہ یعقوب | پخپله په ځان حرام کړی وو.

مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ قَاتِلُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا

وړاند (د دے نه) | چہ نازل کړه شو وو | تورات | ووايه | راوړئ | تورات | پس وگړلئ
او (دا خبره) د تورات نازلید نه وه و چې (شوے ده) درته ووايه چہ ښه ده تورات راوړئ او هغه وگړلئ

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۙ فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ

کړئ | یثی تاسو | رښتیا ویوئ | پس څوک چہ | وتری | په الله باند | دروغ
کړه تاسو رښتیني یثی ؟ د دے نه پس هم چہ څوک په الله تعالی باند

مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۙ قُلْ صَدَقَ اللَّهُ

پس له دے نه | پس هم دغه دی | ظالمان | ووايه | رښتیا وویل | الله
دروغ وتری | هم دغه ظالمان دی (له پغېره) ووايه چہ الله (څه ویشی دی) رښتیا

فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۙ

پس پیروی وکړئ | د ملت د ابراهیم | چہ حنیفادو | او نه وو | له مشرکانو نه
ئے ویلی دی پس تاسو د ابراهیم د طریق پیروی وکړئ چہ حق پرست وو او د مشرکانو نه وو -

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبْرَكًا

بیشکه | دروچه | کور | چہ مقرر کړه شو وو | خلقو د پاره | هم هغه ځمکه | په مکه کې ده | برکت والا
بیشکه د ټولو نه وروچه عبادت گاه چہ د خلقو د پاره مقرر شوے ده کوم چہ په مکه کې ده د برکت ځای ده

وَهَدَىٰ لِلْعَالَمِينَ ۚ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مِّمَّا مَقَّامُ إِبْرَاهِيمَ ۚ

او هدایت کړه | د جهان خلقو د پاره | په مکه کې | نڅته دی | ښکاره | ځای د اودریدو د ابراهیم
او خلقو د پاره د هدایت (مرکز) کړه - په مکه کې څرگندے نڅته دی د ابراهیم علیه السلام (د عبادت) ځای ده

وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ

او څوک چہ داخل شو په مکه کې | نو هغه شو په امن کې | او الله د پاره | په خلقو باند (د فرض) | حج | د بیت الله
او چہ څوک ورننوی هغه په امن شی | او الله په خلقو باند (د حق) چہ د دے کور زیارت د کوی

وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ

او څوک چہ داخل شو په مکه کې | نو هغه شو په امن کې | او الله د پاره | په خلقو باند (د فرض) | حج | د بیت الله
او چہ څوک ورننوی هغه په امن شی | او الله په خلقو باند (د حق) چہ د دے کور زیارت د کوی

دین محمد بن عبد الله بن عبد المطلب

مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 ذَكَاةً لِرَى | دے طرفتہ | دتلو دلا رہے | اوخوک چہ | انکار کوئی | بے پرواہ | بے پرواہ
 خوک چہ | دلا رہے | توفیق لری۔ اوخوک چہ | انکار کوئی | توفیق نہ | معلومہ وی چہ |
 عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿۹۷﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ
 لہ عالمونہ | دواہ | اے اہل کتابو! | ولے انکار کوئی | دایتونو
 دخلقونہ بے نیازہ دے۔ (لے پیغمبر!) دواہ چہ | اہل کتابو! | تاسو ولے | دالمہ | دحکمونہ نہ |
 اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
 داللہ | او اللہ | گوسری | خہ چہ | تاسو کوئی | دواہ | اے اہل کتابو!
 کوئی سوا | دچہ | اللہ | ستاسو پہ | تلو کارونو | گواہ دے | چہ | تاسو نے کوئی۔ نہ | ورتہ | دواہ | چہ | اہل کتابو
 لِمَ تَصَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبَغُّوهَا
 ولے منع کوئی | تاسو | داللہ | دلا رہے نہ | ہفتخوک چہ | ایمان نہ | راؤہو! | تاسو غور | ہفت
 تاسو ولے | دایمان | خاوندان | داللہ | لہ | دلا رہے نہ | منع کوئی | کہ | لیچونہ | پہ | کہنے | راو | باقی، | سورہ | دے
 عَوَجًا ۖ وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾
 کیدول | او تاسو | گواہ | یئی | اونہ | دے | اللہ | بے خبرہ | دہفت نہ | چہ | تاسو کوئی
 چہ | تاسو | بچلہ | دہفت | دحق | کیدو | گواہان | یئی۔ او اللہ | ستاسو | دکارونو نہ | غافلہ نہ | دے
 يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 اے | دایمان | خاوندانو! | کہ | بچے | خبرہ | دمنی | تاسو | دبیوتولی | دہفتو | خلقونہ | (چاہتہ چہ) | دکر | غور |
 اے | مسلمانانو! | کہ | تاسو | دے | کتابیانو | د | یو | قوی | خبرہ | ومنلہ | نو | دایمان | راؤہو
 يَرُدُّوكُمْ بِعَدَائِبِ الْإِيمَانِ كُفْرِينَ ﴿۱۰۰﴾ وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ
 نو | ہفتو | بے | آئیا | واپس | کوئی | ستاسو | دایمان | راو | نہ | پس | کفرتہ | اوخوک | تاسو | انکار کوئی
 نہ | پس | یہ | مو | بیرتہ | کفر | نہ | یو |
 وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ
 او | ستاسو | حال | دا | بچہ | بوستہ | شی | پہ | تاسو | ایبتونہ | داللہ | او | ستاسو | پہ | مینہ | کہنے | دہفتہ | رسول
 خو | تاسو نہ | داللہ | تعالیٰ | ایبتونہ | اڈو | لے | شی، | او | دہفتہ | پیغمبر | ستاسو | پہ | مینہ | کہنے | موجود | دے
 وَمَنْ يَعْصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هَدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۱۰۱﴾
 اوخوک چہ | مضبوطی | سو | ونیسی | اللہ | پس | بیشک | اہدایت | وکرے | شو | ہفتہ | پہ | طرف | دلا رہے | سمے
 او | چہ | داللہ | تعالیٰ | پہ | دین | منکلا | دلو | نو | ہفتہ | سبہ | لار | مینہ | موندہ
 يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ
 اے | مؤمنانو! | دو | بیرتہ | داللہ نہ | دکر | چہ | حق | دے | دہفتہ نہ | دیرید | او | ستاسو | مہر
 اے | مؤمنانو! | داللہ نہ | دے | دیدہ | کوئی | شہنکہ | چہ | دو | بیرتہ | دے | او | چہ | مرگ | در | لہ | دے
 منزل

بج ۱

إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۹۹﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا

مگر | چه یی مسلمانان | او (مضبوطه) ونیستی | رسی | دالله | قول
خو په داسه حالت کینه چه تاسو مسلمان یی - او قول په شریکه دالله رسی په مضبوطی سره ونیستی -

وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً

او مه | جد اجد کیری | او یاد کړی | نعمت دالله | چه هغه | په تاسو وکړو | اهل کچه تاسو و | دینملاو تر یل
او دله دله مه کیری | او دالله چه په تاسو کوم انعامات دی هغه یاد کړی کله چه تاسو د یو بل دینملاو و

فَأَلَفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا

بیا هغه محبت وچلول | په مینه دزی و نوسنا سوکینه | پس شو یی تاسو | دهغه په مهربانی سره | ورونه د یو بل
بیا هغه ستاسو په زه و نو کینه محبت وچلول او د هغه په مهربانی تاسو ورونه ورونه چوپه شو یی

وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ

او دوی تاسو | په غاړه | دکنده | د اوس | بیایه بیچ کړی تاسو له هغه نه | دغه شان
او تاسو د اوس دکنده په غاړه ولاړی و | نو الله تره نه خلاص کړی | دغه شان الله

يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۰۰﴾ وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ

بیانوی | الله | تاسو پاره | خپل آیتونه | دپاره ددچه تاسو لار بیاموئی | او پکار ده چه وایله تاسو | یوه دله
تاسو ته خپله مخه نښله ښایي | چه تاسو په سمه لار یان پاته شی - په تاسو کینه خامخا یو توله داسه

يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

چه بلی | د نیکي طرف ته | او حکم کوی | د ښو کارونو | او منع کوی | له بدو کارونو نه
پکار ده چه خلق نیکي طرف ته رابلی | او ورسره د ښو کارونو حکم کوی او د بدو کارونو نه منع کوی

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۰۱﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا

او هم هغه دی | کامیاب | او مه کیری | په شان دهغو خلقو | چه فرقه فرقه شول
او هم داسه خلق به کامیاب وی - او دهغو خلقو په شان مه کیری چه په خپل مینه کینه د یو بل

وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ

او اختلاف لئ وکړو د یو بل سره | پس له دینه چه | راغلل هغوی ته | دروینان | د بیلو نه | او هم دا خلق | د کومو ته چه
او د خرقندو د بیلو نور اتلونه پس په اختلافو نو کینه اخته شول او هم د داسه خلقو د پاره ډیر

عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۰۲﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ

(به) عذاب (وی) | ډیر لوئے | په کومه ورځه | به سپین دی | څه مخونه | او تور به وی | څه مخونه
لوئے عذاب مقرر دے | په کومه ورځه به څه مخونه روښانه وی او څه به تک تور شی نو د

فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيْمَانِكُمْ

لیکن هغه خلق | د کومو چه به تور شی | مخونه دهغوی | ای تاسو انکار وکړو | پس له ایمانو خپلو نه
هغو خلقو د کومو مخونه چه به تک تور شی (هغوی ته به وویل شی) ای تاسو ایمان راوړونه پس بیا کفر اختیار کړه

فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٠﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ

پس و خشکی | عذاب | یہ بدلہ دھنے کے لیے تاسو یہ کفر کولو | لیکن ہفتہ خلق | رویشانہ یہ وہی
دو، اوس د خپل کفر پہ سزا کے د عذاب خون و خشکی - او ہفتہ خلق د کو مو محو نہ چہ بہرہ

وَجُوهُهُمْ فِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠١﴾ تِلْكَ آيَاتُ

محو نہ د هغوی | پس د هغوی د الله رحمت کے لیے وہی | چہ هغوی یہ دے کے ہمیشہ وہی | دا | آیتوں
وی هغوی بہ د الله د رحمت پہ سیوری کے لیے وہی او یہ دے کے بہ ہمیشہ وہی، دا د الله حکم نہ دی

اللَّهُ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٢﴾

د الله دی | چہ تلا و کو مو نبرد دھنے | یہ تا باند | یہ حق سرہ | او الله نہ غواہی | ظلم کول | یہ خلق
چہ مونہ تاتہ تیک تیک اوس و - او الله یہ مخلوقا تو باند ظلم کول نہ غواہی -

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٣﴾

او الله د پارہ د | ہفتہ چہ پہ اسمانوں کے د | او ہفتہ چہ پہ زمکہ کے د | او د الله طرف تہ بہ | بیرہ گر خولے شی قول کارہ
او ہفتہ چہ پہ اسمانوں او پہ زمکہ کے د | ہفتہ قول الله دی - او تو معاملہ پہ اخر الله تہ پیش گیری -

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ

بی تاسو بہترین امت | چہ بہترہ را دیتے شوی بی | د خلقو پارہ | تاسو حکم کوئی | د نیکو کاروں | او منع کوئی
دے مسلمانوں | تاسو بہترین قولے بی قوم چہ د خلقو د ہدایت | د پارہ پیدا کرے شوی تاسو خلقو د نیکی حکم کوئی

عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَكُلُّ أَهْلِ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرٌ

د بد و کاروں نہ | او ایمان را وری | بہ الله | او کہ چہ ایمان را وری | اہل کتاب د ہم | خامغابہ دیرہ بہترہ
او دین کاروں نہ منع کوئی او پہ الله باند یقین لوی، او کہ اہل کتاب ہم ایمان را وری نہ د هغوی د پارہ بہ دیرہ

لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَكَثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٠٤﴾ لَنْ يَضُرَّكُمْ

هغوی پارہ | خنے نہ هغوی نہ | مسلمانان دی | او اکثر پہ هغوی کے | نافرمانہ | ایم کدہ یہ زیان نہ رسو هغوی نہ
غور وک، پہ هغوی کے خنے خواہیاند اردی خواکثر پہ کے فاسقان دی - هغوی تاسو ہفتہ منہ نہ شی

إِلَّا أَذَىٰ ۚ وَإِنْ يُقَاتِلْوْكُمْ يُوَلَّوْكُمْ ۚ الْأَذَىٰ بَارِئٌ

مکرغہ لہر غفکان | او کہ چہ هغوی تاسو سرہ جنگ وکری | نو وہ کرحوی تاسو نہ | شاکانے
رسو فقط تنکول کوئی - او کہ تاسو سرہ جنگ شروع کری نو نہ بہ درتہ شاکانے و شایا - او بہا

ثُمَّ لَا يَنْصَرُونَ ﴿١٠٥﴾ ضَرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ أَيْنَ مَا تَقِفُوا ۚ إِلَّا

بیایہ هغوی تہ مدد ورنہ کرشی | و غور خولے شو | پہ هغوی باند | ذلت | ہر جائے کے چہ هغوی بیامونہ شی | مکر
ہفتہ د هغوی امداد و نہ کری - پہ د خلقو باند ہر جائے کے چہ بیامونی ذلت مسئلہ وہی، ہن کہ

يَحْبِلُ مِنَ اللَّهِ وَحَبِلَ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُ وَبَغَضٍ مِنَ اللَّهِ

پہ ذمہ واری کے | د الله د ملہ نہ | او پہ ذمہ واری کے | د خلقو د طرف نہ | او هغوی را غل پہ غضب کے | د الله
چہ د الله پہ پناہ کے او د خلقو پہ پناہ کے وہی او هغوی د الله پہ غضب کے کیر شوی دی

وَصَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكِ يَأْتِهِمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ

دوہلے شوہ | یہ ہغوی باند | محتاجی | ۱۰ | یکد پارہ چہ ہغوی | انکار کو لو
او محتاجی پرے راغوی ہیں لے دہ - دا یہ دے وجہ چہ ہغوی ذالہ تعالیٰ د حکمونہ

يَا أَيُّهَا اللَّهُ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكِ يَمَّا عَصَوْا

دائتو ذالہ | او وژل بہ ہغوی | پیغبران | یہ ناحقہ | دا یہ دے وجہ | چہ ہغوی نافرمانی کو
انکار کو لو | او پیغبران علیہم السلام یہ نے | یہ ناحقہ وژل | دے وجہ داوہ چہ ہغوی نافرمانی

وَكَاؤُوا يَعْتَدُونَ ۱۱۳ لَيْسَ سَوَاءٌ مَنْ أَهْلُ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ

او د حد نہ بہ تیبریدل | ہغوی قول برابر نہ دی | د اہل کتاب نہ | بوہ چلہ دہ ولامہ
کمرے وہ او د حد نہ و ہاندی تیرشوی و و قول اہل کتاب ہم برابر نہ دی یہ ہغوی کہنے یوتولے یہ حق (مفسر) ولامہ

يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ أَنْاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ۱۱۴ يَوْمُنَ بِاللَّهِ

لوی | ذالہ ایتنوہ | د شبے پہ وختو کہنے | او ہغوی | سجدے کو ی | ہغوی ایمان راوری | پہ اللہ
د شبے پہ وخت کہنے ہم ذالہ ایتنوہ لوی | او ہغوی نہ سجدہ کو ی - | پہ اللہ تعالیٰ او پہ آخرت

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

او پہ ویر | د آخرت | او حکم کو ی | د نیکو کارونو | او منع کو ی | د بد و کارونو نہ
باندی یقین لری | او خلقو نہ د نیکو حکم کو ی | او د بد و کارونو نہ نے منع کو ی

وَيَسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ۱۱۵ وَمَا يَفْعَلُوا

او تند ی کو ی | یہ نیکو کارونو کہنے | او ہم د خلق | دی | د نیکانو نہ | او ہغوی نہ چہ کو ی
او پہ نیکو کارونو کہنے دیو بل نہ وہا اند کیڑی او دغہ کسان د نیکانو پہ قوی کہنے شیردی - او د خلق | چہ

مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوا ۱۱۶ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ۱۱۷ رَأَيْتُ

د نیکو نہ | ہیٹکلہ بہ محروم نہ کرے شے ہغے (د اجر نہ) او اللہ | بنہ پوہ دے | یہ پرہیز کارانو | بیشک
ہم یوہ نیکو وکری نو د ہغے نا قدری بہ ہیچرے نہ کیڑی او اللہ پرہیز کاران خلق بنہ پیڑنی - بیشک چاچہ

الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ

کوم خلق چہ | کافران دی | ہیٹکلہ بہ کارونو کو ی ہغوی تہ | د ہغوی مال | اونہ | د ہغوی اولاد | ذالہ سرہ
کفر غور کرے دے ذالہ | د عذاب پہ مقابلہ کہنے بہ نہ د ہغوی مالونہ اونہ د ہغوی اولاد غہ پہ کار

شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۱۱۸ مَثَلُ مَا

ہیٹکلہ | او ہم د خلق | دی | دوزخیان | ہم ہغوی بہ پہ دے کہنے | ہمیشہ وی | مثال د ہغے کوم چہ
راشی | او دا دوزخیان دی | پہ دے کہنے بہ ہمیشہ پرا تہ وی - کوم مالونہ چہ دوئی

يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ

ہغوی خرشہ کو ی | د دے دنیا پہ ژوند کہنے | ایشان د ہغے | ہوا د | چہ بہ ہغے کہنے | ممتہ یعنی د | چہ د رسید و
د اسلام برخلا | د دنیا پہ ژوند کہنے | ممتہ د ہغے مثال د ہغے باد پہ شان د کہ | کہنے ممتہ یعنی وی | او د ہغے جا بہ

حَرَّتْ قَوْمٌ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكْتَهُمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ

فصل تہ | دیو قوم | چاہے ظلم کرے دو | پہ خیلو خانو | بیائے حقے بریاد کرد | اوندے ظلم کرے پہ ہغوی | اوندے
فصلونو پریوئی چہ پہ خانے ظلم کرے وی نو فصل ویرلہ تباہ کوی ۔ اواللہ پہ ہغوی ہیجہ ظلم نہ

وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٤﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا

لیکن | ہغوی پہ خیلو خانو | دپخیلہ | ظلم کو لو | اے دایمان خادندانو | اے جو دروی
دے کرے بلکہ ہغوی پخیلہ پہ خیل خان زیاتے کرے ۔ اے مؤمنانو ! دمسلمانانو غلامو

بِطَانَةٍ مِّنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ

رازدار (خوک) | سوا دخیلونہ | ہغوی کے نہ کوی ناسو | نقصا (رسول) کینے | ہغوی غواہ | چہ تاسو تکلیف
نور خلق خیل رازدار کوئی مدہ، ہغوی ستاسو پہ بریادولو کینے ہیجہ کوتاہی نہ کوی، ہغوی حقہ خبرہ خوبو پہ

قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تَخَفَى صُدُورُهُمْ

بیشکہ ہنکار شکرہ | دُنبہنی | دہغوی لہ خلونہ | اوخہ چہ | پست دی | دہغوی سینو کینے
کومہ چہ تاسو تکلیف رسی اوس خوئے بغض دخلونہ ہم ہنکارہ شوئے اوکوم چہ نے پہ نہ ونکینے پست پروت دے

اَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ اِنْ كُنْتُمْ

دھنہ دیکھتہم | زیات دی | بیشکہ بیان کری دموئد تاسوئہ | ایتونہ | کہ چرے تاسو
ہغہ خولا دیکھتہم چہ زیات دے، مونہ تاسوئہ نجینے بنے خرگندے کرے، کہ چرے تاسو دغور اونکر

تَعْقِلُونَ ﴿١١٥﴾ هَآأَنْتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ

عقل لری | داؤرئی تاسوخوا | ہغہ بی دچہ | دہغوسہ محبت کوئی | او محبت نہ کوی ہغوی تاسوسہ | اوتاسو مئی
نہ کاروا خلئی ۔ تاسو تکلیبی ہغوی سرہ مبینہ محبت ساتی وے دہغوی تاسو خوش نہ بی، سرہ دے

بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا

تول کتابونہ | اولہ چہ | ہغوی ملاقات کوی تاسوسہ | (نو) وائی | مونہ دھم | ایمان راؤ دے
چہ تاسو تول اسانی کتابونہ مئی اولہ چہ تاسو سرہ یوحائے شئی نو وائی چہ مونہ ایمان راؤ دے

وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ

اوہر کد چہ خان لہ شئی | نو چچی ہغوی | پہ تاسو باند | دخیلہ | کوئے | لہ غصہ نہ | وواہ
اوچہ خان لہ یوازے شئی نو دچیرہ قہر درپسے خیلہ کوئے پہ غابونو چچی، ورتہ وواہ

مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٦﴾ اِنْ

مرہ شئی | پہ وجہ دخیلہ غے | بیشک | اللہ | پوہہ دے | دہونو پہ راز | کد چرے
چہ دخیل قہر دلاسہ مرہ شئی، بیشکہ اللہ نہ ستاسو دہونو حال معلوم دے ۔ کہ چرے

تَسْسِكُمْ حَسَنَةً تَنْوَهُهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ

ورسپیری تاسوئہ | نعمت | (نو) بد لگی پہ ہغوی | اوکد چرے درسپیری تاسوئہ | (خہ) تکلیف
تاسوئہ خہ فائدہ رسی نو دا خبرہ پہ ہغوی بد لگی اوکد چرے ورتہ خہ تکلیف درسپیری

مَنْزِل ۱

يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصَبَرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرَّكُمْ

نو خوشحال شي | په هغه | اډكه چيرې | تاسو صبر وكړئ | او پرهيز كاري وكړئ | زيان به ونه رسوي تاسو ته
په دې خوشحاليږئ - اډكه تاسو صبر وكړئ او د الله نه ويره كوي نو د هغوی مكر و فريب تاسو ته

كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنْ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ۝۱۰۱ وَادُّ غَدَوَاتِ

مكر د هغوی | هيڅ | بيشكه | الله | په هغه څه چي كوي هغوی | احاطه كوي | اډكه چي | ته به د غدارانو
هيڅ غور نه شي دررسوي ، الله د هغوی د هر كار نه رڼا پيږي دے - او د ياد كړه بيغېره كوم وخت چي

مِنْ أَهْلِكَ تَبَوَّئِ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ

د خپل كور نه | چي تا كنيښول | مسلمانان | (په) مورچو كني | د پاره د جنگ | او الله
ته سره كوي بهر دوتلې او (د) احد په ميدان كني | مسلمانان د ځان په ځان په مورچو كني د جنگ د پاره مقررون او الله

سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝۱۰۲ إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتٌ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ

اوريدونكې | پوهه دے | هر كله چي اراده وكړه | دوو څو | له تاسو نه | چي همت بايلې هغوی | او الله
هغه اوږي او په هغه پوهه كې هر كله چي ستاسو د ملگرونو د دوو ټولو د نامردۍ اراده وكړه - حال دا چي الله

وَلِيَّهُمَا ۝۱۰۳ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝۱۰۴ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ

د هغوی دوست (دو) | او په الله باندې | پكاره چي ټول وكړي | مسلمانان | او بيشكه ختم دركړې د تاسو
د دواړو مددكار وو - او مؤمنانو له خو هيشه په الله باندې ټول پكار دے - او (د) دغه دواړو | الله د بدر په ميدان

اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝۱۰۵

الله | په بدر كني | او تاسو كمزوري وي | پس وديږئ | د الله نه | د پاره د دے چي | شكر وكړئ -
كنې ستاسو امداد كړې وو كوم ختېه تاسو چي كمزوري وي | پس د الله نه وديږئ چي (د هغه په نعمتو) شكر وكړې شي -

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ

هغه ختېه وويل تا | مؤمنانو ته | ايا كافي به نه وي تاسو پاره | چي | مدد وكړي ستاسو
(هم د بدر هغه واقعه ياده كړه) كله چي تا مسلمانانو ته وويل ، ايا تاسو د پاره دومره كافي نه ده چي الله تعالى

رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ ۝۱۰۶ بَلَىٰ

رب ستاسو | په درې | زره | فرښتو سره | چي (د) برة نه نازلې وي | ولې نه
درې زره فرښتې راكوي ښه كړي ، او ستاسو امداد وكړي - ولې نه (كافي

إِنْ تَصَبَرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ

كه چي تاسو صبر وكړئ | او پرهيز كاري وكړئ | او (د) بن په تاسو مله وكړي | فوراً | نو امداد به وكړي ستاسو
د (كه) چرې تاسو صبر وكړئ او د الله نه ويره كوي او بيا كه چرې هغه (د) بن په دې جوش كني په

رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ۝۱۰۷

رب ستاسو | په پنځو | زرو | فرښتو سره | (چي) خاص ختېه به لري
تاسو مله وكړي نو الله به پنځو زرو فرښتو سره ستاسو امداد وكړي چي خاص ختېه به ور سره وي -

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمُ

اونه دیکھو کہ ہفتہ (مدد) اللہ | مکر | زبردے | تاسو دیکھو | اود پاره دیکھو پہ آرام شی | نہاوند ستاسو اودا خبرہ خودستہ اللہ تعالیٰ حکم دیکھو | تاسو خوشحالہ شی اوزیوند مو پہ حاشے

بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

پہ ہفتہ | اونه (دے) مدد | مکر | اللہ د طرف نہ | چہ غالب | خاوند د حکمت دے شی، اومداد خودہم اللہ د طرف نہ دے | چہ غالب اود حکمت خاوند دے

لَيَقْطَعَنَّ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتُهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ

چہ کوترہ کری | بوجہ برخہ | دھتو خلقو چہ کافران دی | یا ذلیل کری ہفتی | بیا ہفتی واپس شی | ناکامہ (اودا) دیکھو پاره چہ د کافرانو یو تھلے ہلاک کری یا تھلے خوار اودلیل کری چہ نامرادہ واپس لای شی -

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ

نشستہ کی | ستا | پہ دے کارکنے (دخول) | ہیٹھ خیر | یا خرم ہفتہ | توبہ نصیب کری | ہفتی تہ | یا ہفتی لہ عذاب ورنہ (لے بغیرہ) دھتو | فیصلہ ستا پہ لاس کینے نہ دہ کہہ د اللہ خوشہ وی تونو پہ توبہ کری کئی عذاب پہ ورنہ

فَأَنَّهُمْ ظَالِمُونَ

حکم چہ ہفتی | ظالمان دی | اود اللہ دی | ختم چہ پہ اسمانوں کینے دی | اوتھ چہ | پہ زمکہ کینے دی دے چہ ہفتی پہ حان زیاتے کوی او ہر ختم چہ پہ اسمانوں او پہ زمکہ کینے دی ہفتہ تول د اللہ دی

يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ

بخشنہ کوی | چاتہ چہ غواہی | او عذاب ورنہ کوی | چاتہ چہ غواہی | اواللہ | بخشنہ کوی | چاتہ چہ غواہی | بخشنہ کوی | او چاتہ چہ غواہی عذاب ورنہ کوی | اواللہ تعالیٰ | بخشنہ کوی

رَحِيمٌ

مہربان دے | اے مؤمنانو! | مہ خورشی | سود | دوچند پہ بیا یادوچند شی | مہربان دے | اے مسلمانانو! | تاسو سود مہ خورشی چہ ہفتہ پہ خوشوچندہ زیاتیرہ

وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

اود دیر پیری | د اللہ نہ | دیکھو تاسو | کامیاب شی | اود ویر پیری | دھتو اور نہ | کوم چہ | اود اللہ نہ ویرہ کوی چہ تاسو کامیاب شی - | اود دھتو اور نہ حان بیچ و ساتی کوم چہ

أَعَدَّتْ لِّلْكَافِرِينَ

تیار کرے شوے | د کافرانو دیکھو | او حکم و منی | د اللہ | اود رسول | چہ پہ تاسو د کافرانو دیکھو تیار شوے دے - | اود اللہ اود رسول حکم و منی امید دے چہ

تَرْحَمُونَ

رحم و کرے شی | اوملہ کرے | د بخشنہ طرف تہ | د خیر رب | اوجنت (طرف تہ) دیر پیری و کرے شی - | او پہ ہفتہ لاسہ پہ تلوار کئی چہ | د اللہ تعالیٰ د مغفرت او ہفتہ جنت تہ

عَرْضَهَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ الَّذِينَ

چه پلنواله ده | د آسمانو | او د زمک د برابر د تیار کړه شوې | پر هیز کارانو د پاره | کوم خلق چه

یُفْقُونَ فِي السَّرائِ وَالضَّرَاءِ وَالْكُظَيِّنِ الْغِيْظِ وَالْعَافِينَ

خړه کوی | په ارام کینه | او سختی (کینه) | او زغی | غصه | او معاف کوی

عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا

خلاق | او الله | دوست لری | نیکان | او هغه خلق | هر کله چه وکړی

فَإِحْسَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَّرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا

خه بد کار | یا ظلم وکړی | په خپلو گناهو | نو یادوی | الله | بیا بخښنه غواړی

لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا

د خپلو گناهو | او شوک | بخښنه شی | گناهونه | سوا | د الله نه | او ضد نه کوی

عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ أُولَئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ

په هغه گناهه چه وکړی | او هغوی پوهه وی | دغه خلق دی | چه بدله ددوی | بخښنه ده

مَنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

ددوی د رب د طرفه | او باغونه دي | چه بهیږی به | لاند د هغه نه | نهرونه | همیشه به وی (هغوی)

فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ ﴿١٣٦﴾ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ

په هغه کینه | او ښه ده | بدله | د عمل کوونکو | بیشکه تیر شوی دی | تاسو نه وړاندې | واقعات

فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾

پس وگرځئ | په زمکه کینه | بیا وگورئ | څنگه | شو | انجام | د دروغ گونو

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

دا (قرآن) | بیان د | د خلقو د پاره | او | هدایت | او نصیحت | پر هیز کارانو د پاره

دا (قرآن) د توبو خلقو د پاره یو بیان | او پر هیز کارانو د پاره هدایت او نصیحت دے

وَلَا تَهْمُونَا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۰۶﴾

اومہ سستیوی | اومہ غم نہ کیجی | او تاسو | بہ غالب یی | کہ چرے یی تاسو ربیبی مؤمنان
او تاسو ہمت نہ بائیلی اومہ غم کوئی او ہم تاسو بہ غالب راخنی کہ چرے تاسو خیل دنتہ ایمان لری

إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ

کہ چرے ورسیری تاسو | رتہ زخم | نورسیدے دے | قوم رد کافرانو | زخم | یہ شان دہف
کہ رن | تاسو نہ | یہ دے جنگ کیجے زخم لگیں لے دے | نو دے قوم کافرانو | تہ ہم دے زخم لگیں

وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ

اودا | دے تہ اومہ | ورے | اودورا اومو | د خلقو پہ میخے | اود پار دے | چہ جد کری | اللہ
اودا | دے حالات دی کوم چہ مونہ | وار پہ وار | پہ خلقو کیجے | بد لوو را بد لوو | او حکم | چہ اللہ پہ تاسو

الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ

مؤمنان | او جوہ کری | خنے پہ تاسو کیجے | شہیدان | او اللہ | دوست نہ لری
ہفہ خلق و زماں کوم چہ مؤمنان دی او پہ تاسو کیجے | شہادت دے نصیب کری | او اللہ ظالمان

الظَّالِمِينَ ﴿۱۰۷﴾ وَلِيَمَحَّضَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ

ظالمان | او د پارہ دے | چہ بنہ پاک کری | اللہ | مسلمانان | او ختم کری
خوبن نہ دی او پہ دے | چہ اللہ ایمان دے | د گناہونہ | پاک صفا کری | او کافران

الْكَافِرِينَ ﴿۱۰۸﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ

کافران | ایہ | گمان کوئی تاسو | چہ داخل بہ شئی تاسو | جنت کیجے | او د پھر او پھر | نہ دی معلوم
نباہ کری | ایہ تاسو کنہی چہ جنت تہ پہ | اوچہ پہ اوچہ | داخل شئی حال دے | چہ اللہ پہ

اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۰۹﴾

اللہ | ہفہ خلق | د کوموچہ | جہاد و کرد | پہ تاسو کیجے | او نہ دی | معلوم کری | صبر کوونکی
تاسو کیجے لا جہاد کوونکی نہ دی | آزمائلی | او نہ دی | صبر کوونکی | آزمائلی دی

وَلَقَدْ كُنْتُمْ مَتَّوْنَ الْمَوْتِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ

او پیشک | تاسو | ارز و کولہ | د مرگ | وراں دے نہ | چہ | تاسو ملاقات و کر و مرگ
او تاسو خو بہ د مرگ | ارز و مکاے کولے | خو ہفہ وخت | چہ مرگ مولیں لے نہ | دو

فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۱۱۰﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ

پس ولید و تاسو ہفہ | او تاسو کتل | پہ خیلو سترگو | او نہ دی | دے محمد | مکر | یو رسول
نو اوس درتہ مرگ | خامخہ راغے | او تاسو ولید لو | او محمد | صلی اللہ علیہ وسلم | نورغہ نہ دی | خوبس یو پیغبر دے

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ

بدشک تیر شوی دی | د ہفہ نہ وراں | پیغبران | ایہ بیکہ چرے | دے وفات شئی | یا قتل کرے شئی
دے نہ وراں | نور پیغبران ہم تیر شوی دی | نو کہ دے وفات شئی | یا دے شئی

انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰٓ اَعْقَابِكُمْ ۖ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ

نو بپورته نه کړخوئ تاسو | په پوند وخیلو | او څوک چه | بیرته وگرځي | په پوند وخیلو
نو ایا تاسو په په اړولو بنځیو (د اسلام نه) بیرته کړخوئ؟ او (یاد ساق) څوک چه کفر ته واپس وگرځي

فَلَنْ يَضُرَّ اللهَ شَيْئًا ۚ وَسَيَجْزِي اللهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٠٧﴾

هغه به هیڅ کله زیان ونه رسولی | الله ته | هیڅ (هم) | او | بیرته بدله ورکوي | الله | شکر گزارو ته
نوهغه الله ته هیڅ نقصان رسوله نه شی - او الله به | بیرزی شکر گزار بندگانو ته بدله ورکوي

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللهِ ۖ كِتَابًا مُّوجِلًّا

اددا مکنه نه ده | یو نفس له | چه مرشی | مگر | د الله په حکم | لیکل شوې | په نېټه سره
او هیڅ یو ژوندی د الله د حکم نه بغیر مړیدلی نه شی | مړی خو په نېټه لیکل شوې ده

وَمَنْ يُّرِدْ يَرْدْ تَوَابِ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا ۖ وَمَنْ

او څوک چه | غواړي | ثواب | د دنیا | مونږ ورکووهغه ته | د دے نه | او څوک چه
او څوک چه د نیوی ثواب غواړي مونږ به ورله په دنیا کې ثواب ورکړو او څوک چه د

يُرِدْ تَوَابِ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا ۖ وَسَيَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٠٨﴾

غواړي | ثواب | د آخرت | مونږ ورکووهغه ته | د هغه نه | او مونږ به | بیرزی بدله ورکړو | شکر گزارو ته
آخرت د ثواب د پاره کارکوي نو هغه له به په آخرت کې ثواب ورکوو او مونږ به | بیرزی شکر گزار بندگانو ته

وَكَايْنِ مِّنْ نَّبِيٍّ قُتِلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ ۖ فَمَا

او غومره (تېر شول) | له پیغمبرانو نه | چه جهاد وکړو | دهغوی په ملګرتیا کې | خدای خلقو | | بیرد | بیا نه (خو)
(او د دے نه وړاندې) | بیر پیغمبران وو چه | دهغوی په ملګرتیا کې | یو خدای خلقو جهاد وکړو - نو د الله په

وَهْتُوا ۖ لِمَا اَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللهِ وَمَا ضَعُفُوا

هغوی هټت بائیلو | په سبب هغه مصیبت چه ورسپړل هغوی | د الله په لاره کې | اونه کمزوری شول
لاره کې چه کوم مصیبتونه ورته رسيدلی وو | په هغه باندې د هغوی زهونه پریوق نه وو | نه کمزوری شوی وو

وَمَا اسْتَكَاوُوا ۚ وَاللهُ يَحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٩﴾ وَمَا كَانَ

اونه | ښکته شول | | او الله دوست لري | صابران | اونه وه
اونه باطل ته سرتېتیا کړې وو او د الله صابره خلق خوښ وی - د هغوی خوښ دا

قَوْلَهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا

خبره د هغوی | سوا | (د دښمنه) چه | هغوی به وویل | اے ربه زموږ | | وځښنه | مونږ د پاره | گناهونه زموږ
دعا وه چه اے زموږ ربه | زموږ گناهونه او زموږ د لاسه

وَاسْرَافْنَا فِيْ اَمْرِنَا وَثَبَّتْ اَقْدَامُنَا وَانْصَرْنَا

او زموږ زیاته | زموږ په کار کې | او کلک کړه | زموږ قدمونه | او مدد را کړه مونږ
شعور زیاته راته وځښه | او زموږ شمع کلک کړه | او د کاروانو په

عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۱۰۷﴾ فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ

پہ قوم | دکافرانو | پس دکرودھنوی | اللہ | ثواب | د دنیا | او بنہ
مقابلہ کئے مونہ لہ فتنہ راکہہ - نو اللہ تعالیٰ ہنوی لہ د دنیا ثواب ہم دکرودھنوی | او د آخرت

ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۰۸﴾ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

ثواب | د آخرت | او اللہ | دوست لری | نیکان | اے | مؤمنانو
بنہ ثواب نے ہم دکرودھنوی | او نیکان خلق د اللہ تعالیٰ خوش وی - اے مؤمنانو

إِنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا

کہ چہ تاسو خیرہ منی | دکافرانو | نو ہنوی بہ بنہ وکرھو تاسو | بہ پوند و ستاسو | پس وہ وکرھو تاسو
کہ تاسو دکافرانو خبرے منی | نو بہ اہولو بنیو بہ مورکھن | واپس کری | بیا بہ بہ سخت

خَسِرِينَ ﴿۱۰۹﴾ بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿۱۱۰﴾

زیان کارہ | بلکہ | (ہم) اللہ | ستاسو مالک دے | او ہفہ | دیر بنہ | مدد کار دے
نقصان کئے پریو خٹی (د دوئی خبر کہہ ادری) | بلکہ اللہ ستاسو ملکرے دے | او ہفہ | دیر بنہ | مدد کار دے

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ

اوس بہ مونہ د غورزو | بہ زہی دوز کئے | د ہغو خلقو چہ | کافران دی | رعب
مونہ بہ دیر دے دکافرانو | بہ زہی دوز کئے (ستاسو) رعب د غورزو

بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانٌ

بہ سبب ہفہ چہ شریک کرھو د ہغو | د اللہ سہ | ہفہ غیز | چہ نہ دے نازل کئے | د ہفہ | (اللہ خہ) دلیل
خکہ چہ دوئی د اللہ سرہ داسے خیزو نہ شریک کری د چہ دہفہ | بہ ہفہ | اللہ ہی د دلیل نہ د نازل کئے

وَمَا لَهُمْ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوًى الظَّالِمِينَ ﴿۱۱۱﴾ وَلَقَدْ

او خائے د ہنوی | دوزخ دے | او خراب دے | خائے د اوسید | د ظالمانو | او بیشک
او د دوئی تیکاونہ دوزخ دے | او د ظالمانو تیکاونہ دیرہ بدہ دے - او اللہ تعالیٰ تاسو

صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحْسُونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّىٰ إِذَا

دینتیا کرھو تاسو سہ | اللہ | خپلہ وعدہ | ہفہ وچہ تاسو وزل ہنوی | د ہفہ | بہ حکم | تردے چہ | ہر کہ
سرہ خپلہ وعدہ دینتیا کرھو خہ وخت چہ (د جنگ پہ اول کئے) تاسو ہنوی د اللہ تعالیٰ بہ حکم سرہ بہ دیرہ

فَتَلَبَسْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا

تاسو کزوی دینودہ | او تاسو جگہ شروع کرھو | بہ خپل کار کئے | او نافرمانی وکرھو تاسو | پس لہ دے نہ چہ
وژل خو چہ تاسو لے زہی شوی او بہ خپل کار کئے مو جگہ شروع کرھو اور د پیغمبر د حکم نافرمانی مو وکرھو پس ہفہ

أَرْسَلَكُمْ مَّا تَحِبُّونَ مِنْكُم مِّنْ يَّرِيدُ الدُّنْيَا

وئے بنودلو تاسو | ہفہ غیز | چہ تاسو خوشنولو | (خنے) پہ تاسو کئے | ہفہ (دے) کوم چہ غواری | دنیا
اللہ دیرہ ستاسو د خوش غیز (مال غنیمت) و بنودلو | بہ تاسو کئے خنے خلق د دنیا طلب کار و

وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ
 او کچھ لوگ تاسو سے ہیں جو آخرت چاہتے ہیں اور تم کو ان سے الٹا کر دیا تاکہ تم کو آزمائے تاکہ

وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۵۲﴾
 اور بیشک! ہم نے تم کو معاف کر دیا تاکہ اور اللہ اپنے فضل کا واسطہ ہے ان کے لئے جو ایمان لائے۔

إِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا تَلَوْنِ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ
 اور جبکہ تم اُڑ رہے ہو اور نہ کسی پر تہمت لگاتے ہو اور نہ رسول پر

يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَاكُمْ فَأَتَابَكُمْ عَمَّا بَغِمْتِكُمْ لَكِيلًا تَحَرَّتْ
 راہ بللی تاسو! ستاسو دروستوئے بیائے درسو لو تاسو! د غم پہ بدلہ کئے غم! د پارہ د کچھ غمزن نہ شئی

دَرَّةٌ دَرُوسْتُونَهُ اُوزُونَهُ كَوْلٍ ، پس (اللہ ستاسو تربیت د پارہ) غم د پاسہ غم در کرو د پارہ د دے کچھ کم تیز
 عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَيْرٌ
 پہ ہفتہ چہ! لاہی شئی ستاسو لاش! اونہ! پہ ہفتہ چہ! درسیری تاسو مصیبت! او اللہ! با خبرہ دے

بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۵۳﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّن بَعْدِ الْغَمِّ
 پہ ہفتہ چہ! کچھ کوئی تاسو! بیائے! راو لیرو! پہ تاسو باند! پس لہ! غم نہ

أَمْنَةً تُعَاسَا يَغْشَى طَآئِفَةً مِّنْكُمْ وَطَآئِفَةٌ
 کارونہ خبر دے۔ بیا د دے (کوئی) غم نہ پس لے ستاسو پہ زہ و نو کچھ اطمینان

قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ
 امن! (یعنی) پرکالی! چہ پتولہ لے! یوہ دلہ! لہ تاسو نہ! او یوہ دلہ (ہفتہ دہ)

الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ
 پیداکرو چہ یو قوی لہ خوب جوئے ور کوئے! او یوہ دے (د منافقینو)

قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخَفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ
 (چہ) ہفتی سرہ فکروو! د خیلو حانونو! ہفتی لکان کوو! پہ اللہ باند! ناحق! لکان

وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ فَتَفْشَوْا
 تہ ہفتہ وخت ہم د خیلو حانونو فکروو! او د اللہ تعالیٰ پہ حقلہ لے پہ ناحقہ د جاہلانو پہ شان

وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ فَتَفْشَوْا
 د جاہلیت! ہفتی بہ د ثیل! ایا! مونو د پارہ! لہ دے کار نہ! خہ خیز (شتہ)؟

وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ فَتَفْشَوْا
 بد گمانیائے کوئے! وئیل یہ لے چہ پہ دے کار کچھ مونو نہ خہ اختیار شتہ؟

وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ فَتَفْشَوْا
 وواہ! بیشک! کار! تول! د اللہ دے! ہفتی بہ پتولو! پہ خیلو زہ و نو کچھ

وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ فَتَفْشَوْا
 وواہ! (اے نبی!) یقیناً تو لے خبرے ہم د اللہ پہ اختیار کچھ دی دا خلق پہ زہ و نو کچھ ہفتہ خبر پتہ ساقی

عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً

موتو سره | نونه به مړه کېدل | اونه به وژل کېدل | چه ذکر خوی | الله | ۱۵ (خبره) | ارمان
دوی دلته مونږ سره پاتې وکړه نومړه شو او وژل شو په نه دواړو خبره الله د هغوی په زېږون کې د حسرت

فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

د هغوی په زېږون کې | او الله | ژوندي کوي | او مړه کوي | او الله | هغه څه ته چه تاسو کوي
پیدا کولو سبب ګرځوي | او الله ژوندي کول او وژل کوي ، او الله تعالی ستاسو کارونه

بَصِيرٌ ۝ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَكَغْفَرَةٌ

ګوري | او که چیرې | تاسو وژل شئ | د الله په لاره کې | یا مړه شئ | خامخا بخښنه
ویني ګوري - او که تاسو د الله په لاره کې د وژل شئ | یا مړه شئ نو د الله د طرف نه

مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ۝ وَلَئِنْ مِتُّمْ أَوْ

د الله د طرف نه | او (د هغه) رحمت | د ډیر ښه څه له هغه نه | چه هغوی جمع کوي | او که مړه شئ | یا
مغفرت او رحمت د هغه ټول مال نه ډیر ښه څه کوم چه دا خلق راغونډوي - او که تاسو مړه شئ یا

قُتِلْتُمْ لَا إِلَى اللَّهِ نُحْشَرُونَ ۝ فِيمَا رَحْمَةً مِّنَ اللَّهِ

وژل شوي | نو خامخا به د الله طرف ته | را جمع کړه شئ | پس په سبب د مهرباني سره | له طرفه د الله نه
وژل شئ نو په هر حال الله ته به راپورته کیدی - (له پیغمبره) دا د الله تعالی مهرباني ده

لَئِنْ لَّهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا

نرم شوي ته | د هغوی پاره | او که چیرې | وې ته | سخت خویبه | د سخت زړه راغونډ | نو هغوی (ټول) به پاشیږي
چه ته د خلکو ته ډیر زیات نرم به او که ته تیز خویبه سنگوله وې نو ټول خلق به ستا د خواوشانه

مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ

ستا د خواوشانه | پس معاف کړه ته | هغوی | او بخښنه وغواړه | هغوی پاره | او مشوره کړه هغوی ته
تښتیدلی وو ، نو د دوی قصورونه معاف کړه او د دوی په خپله د بخښنه دعا وغواړه او په معاملو کې

فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ

(په اهمه) معامله کې | بیا هر څه چه | ته پخه اراده وکړه | نو توکل وکړه | په الله باند | بیشکه | الله
د دوی سره هم مشوره کړه خو هر څه چه د څه خبره پخه اراده وکړه نو بیا په الله توکل کړه - یقیناً توکل کوونکی کسان

يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ۝ إِنْ يَنْصُرْكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ

د دوست لري | توکل کوونکی | که چیرې مدد درکړي تاسو | الله | پس نشته د څوک غالب کېدو
د الله تعالی ډیر خوښ وي - که الله تعالی ستاسو مدد کوي نو هیڅ طاقت په تاسو غالب

لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِّنْ بَعْدِهِ

په تاسو | او که چیرې | هغه پریدي تاسو | پس څوک د هغه چه | مدد به درکړي تاسو | پس له ده نه
نه شئ راتلې او که الله تعالی مو یوازې پریدي نو بیا بل داسه څوک کېد شئ چه د هغه نه پس به تاسو له مدد درکړي

وَعَلَى اللَّهِ

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ

اوپہ اللہ باندی | پس توکل وکری | مؤمنان | اونہ دہ (مکنہ) | نبی د پارو

أَنْ يَغْلِبَ وَمَنْ يَغْلِبْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

پہ خیانت وکری | اوٹوک چہ خیانت وکری | نوہفہ بہ را دی | ہفہ غیظہ خیا کئے د | پہ ورخ د قیامت

ثُمَّ تَوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٣١﴾

پہا | پہ پورہ وکرے شی | ہر نفس تہ | کوم چہ ہفہ کری دی | اوپہ ہغوی | بہ ظلم نہ شی کولے

أَفَمَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ اللَّهِ

نوا یا چاچہ | پیروی وکرہ | د اللہ د رضا | ہفہ رہی د | پہ شاد ہفہ چاچہ را غلو | پہ غضب کئے | د اللہ

وَمَا أُولَئِكَ بِمُعْجِزِينَ ۚ وَلَيَكُنَّ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٢﴾

اوٹائے د ہفہ | دوزخ دے | اوہفہ (دیر) بد دے | غلے د (اپس) ورنلو | د ہغوی (تولو) دے دی | اللہ سرہ

وَاللَّهُ بِصَيْرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ

او اللہ | گوری | ہفہ فہ چہ ہغوی کئے کوی | بیشکہ | احسان وکرو | اللہ

عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ

پہ مسلمانانو | ہرکہ چہ راوئے لیرو | پہ ہغوی کئے | یو پیغبر | ہم نہ ہغوی نہ

يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ

چہ تلاوت کوی | پہ ہغوی | د ہفہ ایوتہ | او پاکوی ہغوی | او زدہ کوی ہغوی تہ | کتاب

وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٤﴾ أَوَلَمْ

او علم | او بیشکہ ہغوی وو | دے نہ ورنی | پہ ہکارہ گمراہی کئے | ایہا ہرکہ چہ

أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَا

ورسید و تاسوتہ | مصیبت | چہ رسوے دے تاسو | د ہفہ نہ دوچند | نو د وکیل تاسو | چہ کوم فائز

هَذَا

قَدِيرٌ

فَبِأَذَرِ

الَّذِينَ

أَوَادَفَعُوا

يَوْمَئِذٍ

مَّا لَيْسَ

الَّذِينَ

مَا قَتَلُوا

صِدْقٌ

رَبِّهِمْ

وَقَدْ كَرِهَ

وَقَدْ كَرِهَ

وَقَدْ كَرِهَ

هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

راغلو دا؟ دوايه | هغه | خپله ستاسو د طرف نه راغلو | بیشکه | الله | په هر څيز باندې

دا د کوم څه نه راغی، دوايه | په داتاسو پخپله په ځان راسته دے ، بیشکه الله تعالی په هر څه

قَدِيرٌ وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّتَقَى الْجَمْعُ

قادر دے | او کوم چه | درسيں و تاسو ته مصيبت | په هغه ورځ چه | یو بل ته مخامخ شوي | دوايمه دے

قدرت لری - او کوم مصيبت چه په تاسو باندې په هغه ورځ راغی هرکله چه دوايمه دے (په اڅکي) یو بل ته مخامخ شوي

فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَلِيَعْلَمَ

پس په حکم د الله سره | او د پاره د دځ په معلوم کړی | مؤمنان | او د پاره د دځ په معلوم کړی

نوداهم د الله په حکم سره دو چه الله مؤمنان ښکاره کړی - او منافقان هم ښکاره

الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

هغه خلق چه | منافقان شول | او وويل شو | هغوی ته | راشي | او جنگ کړئ | په لاسه کي د الله

کړی (هغه منافقان) چه ورته وويل شو چه راشي | د الله تعالی په لار کي جنگ وکړئ

أَوَادْفَعُوا قَالُوا لَوْ عَلِمَ قَتَالًا لَا أَتَّبِعُكُمْ هُمْ لِلْكَفَرِ

یا دفع کړئ کافران | هغوی وويل | که چر موږ پوهيږئ | په جنگ کولو | نو غاغيه پيروي کړو موږ تاسو | هغوی خوکړه

یا (دښمن) دفع کړئ | نو هغوی وويل | که موږ ته معلوم دځ چه (ښ) جنگ دځ موږ به خافا درپه درغلو وو - د دے وينا

يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ

په دغه ورځ | ډير نزدي شول | په نسبت (د دځ په وي) هغوی ایمان ته (نزدک) | هغوی وائي | په خپلو څلو

په دخت هم هغوی د ایمان په نسبت کفر ته زيات نزدي دے وو - دوی په ځله هغه خبره کوي | چه په

مَالِيسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ۝

هغه څه چه نه دی | د هغوی په زړه وني کي | او الله | زيات پوه دځ | په هغه کوم چه | هغوی پټوي

زړه وني کي | هغه نه دی | او کوم خبره دوی پټوي هغه الله ته ډير ښه معلومه دی -

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا

دا هغه خلق دي کومو چه | وويل | خپلو وروڼو ته | او په خپله ناست دوله جنگ نه | که چر هغوی موږ ته

دا هغه خلق دي چه | پخپله خوناست پاته شول | او د خپلو وروڼو | پخپله و وويل چه که موږ خبره وکړو

مَا قَاتِلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ

نونه به وو قتل شوي | دوايه | دفع کړئ تاسو | له خپله ځانه | مرګ | که چر | يني تاسو

د نو وژل شوي به نه وؤ - ورته دوايه | که چر تاسو په دځ وينا کي رښتوني يئي | نو د خپل ځان نه مرګ

صِدْقِينَ ۝ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا

رښتوني | او گمان مه کوئ | په هغو خلقو چه | ووژل شول | د الله په لاس کي | د مړو

دفع کړي - او څوک چه د الله په لاس کي وژل شوي دي ، هغوی هېڅکله مړي نه گنځي

بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿۱۱۴﴾ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ

بلکہ زندہ ہی ہیں | دخیل رب سرہ | ہغوی تہ روزی و رکوش | خوشحالہ دی | پہ ہفہ غہ چہ و رکوش ہغوی اللہ
بلکہ ہغوی خیل رب سرہ ژوندی و رکوش ورنہ و رکوش شی۔ (او) اللہ تعالیٰ چہ دخیل فضل نہ ہغوی تہ غہ و رکوش

مِنْ فَضْلِهِ ۖ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ

لہ خیل فضل نہ | او ہغوی خوشحالہ دی | دہغو خلقو پہ نسبت | چہ لانہ دی بوخلے شو | دہغوی نہ
دی پہ ہفہ خوشحالہ دی۔ او دہغو خلقو پہ نسبت خوشحالی کوی چہ لا وروستو پہ دنیا کئے | دہغو

مَنْ خَلْفَهُمْ ۖ إِلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۱۵﴾

لہ ہغوی نہ وروستو | چہ نشتہ دے | دہغو | خوف | پہ ہغوی | او نہ ہغوی | بہ غمزن شی
سرہ | پہ برنخ کئے | ملاؤنہ دی | ہغوی لہ نہ غہ ویرہ شتہ ، او نہ بہ خفہ کیوی

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ

ہغوی خوشحالہ دی | دہغو | اللہ پہ انعام | او فضل | او پہ دے خبرہ چہ اللہ تعالیٰ دہومنانو
ہغوی دہغو اللہ تعالیٰ پہ نعمت او فضل دیر خوشحالہ دی ۔ او پہ دے خبرہ چہ اللہ تعالیٰ دہومنانو

أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۶﴾ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ

اجر | دہومنانو | کو موخلقو چہ | حکم و منلو | دہغو | او دہغو
اجر نہ ضائع کوی ۔ چاہہ دہغو خولو نہ پس ہم دہغو او رسول

مَنْ بَعْدَ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ

پس لہ ہفہ نہ چہ | ورسید لو ہغوی تہ | زخم | دہغو دلو | پارہ چاہہ | نیکی و کرہ | دہغو نہ
پہ او از باند خان حاضر کرو ، پہ ہغوی کئے چہ کوم نیکان او پرہیز کاران

وَاتَّقُوا ۖ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱۷﴾ الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ

او پرہیز کاری و کرہ | اجر کے | دیرلوئے | ہفہ خلق چہ | دوئیل ہغوی تہ | خلقو | چہ بیشک | دہغو خلقو
دی ہغوی لہ لوئے اجر مقرر دے ، دہغو (مؤمنان) دی چاتہ چہ خلقو و وئیل چہ گورشی دہغو کاران

قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا

جمع کرے کے | لہنکر | دہغو ستاسو | پس و ویریزئی دہغو | نو ہغوی نور زیات شول | پہ ایمان کئے | او ہغو و وئیل
ستاسو پہ مقابلہ کئے فوج جمع کرے کے دہغو نہ و ویریزئی نو کخبرک دہغو ایمان نور زیات کرہ اوئے وئیل

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿۱۱۸﴾ فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ

کافی دہغو دہغو پارہ | اللہ | او ہغو دیرنہ کار ساز دے | بیا ہغوی واپس شول | دہغو پہ احسان | او فضل نہ
چہ مونزلہ اللہ یوازے پس دہغو ہفہ بہترین کار ساز کے۔ پس ہغوی دہغو پہ نعمت او دہغو پہ فضل سرہ کامیاب

لَمْ يَمَسَّ لَهُمْ شُؤٌّ وَلَا وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ

و نہ رسید لو ہغوی تہ | دہغو تکلیف | او پیروی و کرہ ہغوی | درضامندی دہغو | او اللہ
واپس شول ، ہغوی تہ غہ تکلیف و نہ رسید و او دہغو درضا کارے ہم و کرہ

ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ۝ اِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ اَوْلِيَاءَهُ ۝

خاوند د لوتے فضل دے | بیشک څه | دا خبر وکړي | شيطان دے | څه وپړي | دوستان خپل
د پړلوئے فضل خاوند دے | يقين وکړي | احم شيطان دے | څه تاسو د خپلو دوستانو نه وپړي -

فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَلَا يَحْزَنُكَ

پس مه وپريږي تاسو د هغوی | او وپريږي له مانه | که پريږي تاسو | مؤمنان | او غزن نه کړي تا
تاسو د هغوی هرگز مه وپريږي او (صوف) هم مانه وپري کړي که چر تاسو واقعي مؤمنان ښی. او اے نبی! ته د هغو

الَّذِينَ يَسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا

دغه خلق کوم څه | زغلي | په کفر کيښي | بیشک هغوی به | هيڅ کله نقصان ورسولي | الله ته | هيڅ څه
خلقو په کار و نه منن کيږه څوک څه د کفر په اختيار و لوبې تلوار کوي دوی هيڅ کله د الله هيڅ تاوان نه شي کولې.

يُرِيدُ اللَّهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ

الله غواړي | څه نه | جوړې | هغوی د پاره | (خه) برخه | په آخرت کيښي | او هغوی پاره
الله دا غواړي څه په آخرت کيښي ورته هيڅ برخه ور نه کړي - او هغوی له

عَذَابٍ عَظِيمٍ ۝ اِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْاِيْمَانِ

عذاب دے | وپړلوئے | بیشک | کومو خلقو څه | واخستو | کفر | په بدله د ايمان کيښي
لوئے عذاب مقرر دے. چا څه د ايمان په بدله کيښي کفر په بيجه اخستې دے.

لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ۝ وَلَا يَحْسَبَنَّ

هغوی هيڅ کله زيات ورسولي | الله ته | هيڅ | او هغوی د پاره | عذاب څه | دردناک | او خيال نه کوي
هغوی يقيناً د الله تاوان نه شي کولې او هغوی له دردناک عذاب مقرر دے. او کافران د دا

الَّذِينَ كَفَرُوا اَنَّمَا نَسْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّاَنْفُسِهِمْ

دغه خلق څه | کافران دي | څه زموږز مهلت ورکول | هغوی ته | بهتر دي | د هغوی د ممانو د پاره
خيال نه کوي څه مکني مونږ دوی له د نسيکړې د پاره مهلت ورکوو

اَنَّمَا نَسْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوْا اِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝

بیشک مونږز مهلت ورکوو هغوی | څه هغوی نور زيات وکړي | گناهونه | او هغوی پاره | عذاب څه | سپکوونکې
دا مهلت خو مونږز ځکه ورکوو څه هغوی په گناهونو کيښي نور زيات شي او هغوی له سپکوونکې عذاب مقرر دے

مَا كَانَ لِلَّهِ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ

الله به هيڅ کله پرې نهږدي | مؤمنان | په هغه (حال) | څه تاسو ښي په هغه باند | ترڅه څه
دا نه شي کيدې څه الله تعالی مؤمنان په داسې حالت کيښي پريږدي کوم څه (دن سبا) ستاسو څه بلکې

يَمَيِّزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ لِيُطْلِعَكُمْ

جدا کړي | ناپاک | له پاک نه | او الله (هيڅکله) نه د څه | خبر ودر کوي تاسو ته
هغه به پاک او بهيت خلق جدا کوي - او د هغو دا طريقه هم نه ده څه تاسو ول د غېبو په خبرو

إِنَّ اللَّهَ

يَعْلَمُ

بِقُدْرَتِهِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

عَلَى الْعَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مَنْ رُسُلِهِ

فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ

أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝ وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَخْلُونَ بِمَا أَنَّهُمُ اللَّهُ

ثَوَابَ دَعَا دِيرُونِي ۝ أَوْ هُوَ كَذِبٌ خَالٍ نَه كُورِي ۝ هَفْ خَلَقَ فِي شَوْمَتِيَا كُورِي ۝ فِي هَفْ خَفْ فِي وَرَكَلِ هَفْ فِي اللَّهِ

مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ أَلَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ

مَا يَخْلَوَا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۝ وَاللَّهُ مِيرَاثُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ لَقَدْ

سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ

أَغْنِيَاءُ ۝ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ

وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ

أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ۝ الَّذِينَ قَالُوا

لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ ۝ قَالُوا

لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ ۝ قَالُوا

لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ ۝ قَالُوا

لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ ۝ قَالُوا

لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ ۝ قَالُوا

لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ ۝ قَالُوا

۱۱۶

۱۱۶

إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلاَّ نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا

چہ اللہ (خو) | مونہ نہ وعدہ اختہ ده | چہ مونہ ایمان رانہ وهد | چہ چار رسول باند | ترهغه و تہرے | چہ راوی مونہ نہ

موند نہ دینی دی | چہ چہ ہیچ یو پیغمبر د ترهغه ایمان نہ | راوی و چہ اول | هغه زمونہ پہ وړاند

بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهِ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي

قرماني | چہ دخوری هغه | اور | دوايه | بیشکه راوی و تاسو ته | پیغمبران | له مانه وړاند

داسے قربانی و نه کړی | چہ دغیر | اور راشی | ادهغه و خوری | د دوايه | چہ زمانه وړاند | پیغمبران | تاسو ته څرگندے نیسے

بِالْبَيِّنَاتِ وَالَّذِينَ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ

معجزے | ادهغه څه چہ | د وینیل تاسو | پس وے | د وژل تاسو هغوی | که چرے | بی تاسو

راوی و که ادهغه څخه ځمے | هم راوی وے | چہ تاسو څه غواړی | نو هغوی موډ وړل | که تاسو رښتینی

صِدِّقِينَ ۝ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ

رښتیا ویونکی | پس که چرے | هغوی | تادروغږن وکړی | نودروغږن کړلے شو | پیغمبران | دواړه له تانه

بیځی - که اوس دوی تادروغږن کړی ، نو تانه د وچې هم دیر پیغمبران دروغږن کړلے شوی

جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزَّبْرِ ۝ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ۝ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ

راوی و هغوی | روښانه دلیلونه | او صحیفه | اد کتاب | روښانه | هر یو نفس | څکونکے د

دی ، چہ هغوی ښکاره | څخه | او صحیفه | او روښانه کتاب راوی وے دو - هر ژوندے به یو ځل

الْمَوْتِ ۝ وَأَنَّمَا تُوقَّوْنَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۝ فَمَنْ

مرگ دے | او بیشکه چہ پوره پوره به درکشی تاسو | اجر و نه ستاسو | په ورځ | د قیامت | پس څوک چہ

مړی - او تاسو ته به خپل پوره | اجر د قیامت په ورځ درکولے شی | نو څوک چہ

زُحِرَ ۝ عَنِ النَّارِ وَأَدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ

به لرے و ساتلے شی | له اور نه | او داخل به کړے شی | په جنت | پس بیشکه هغه کامیاب شو | و نه د | ژوند

د دوزخ د اور نه بچ شی ، او جنت ته داخل شی ، هغه کامیاب شو - او د دنیا ژوند تر هغه نه

الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ۝ لَتَبْلُوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ

د دنیا | مکر | سامان | د دوک | تاسو به خامخا و ازمایلے شی | په خپلو مالونو کې

دی خو څرگندے دوک ده - (مسلمانانو) ستاسو د مالونو او ستاسو د سرونو

وَأَنفُسِكُمْ قَفَّ ۝ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

او په خپلو ځانونو کې | او خامخا به واورئ | د هغو خلقو نه | چہ درکړے شو د هغوی | کتاب

ازمیت به خامخا کړی ، او تاسو به د هغو خلقو نه چہ پخوا ورس ته کتاب درکړے شو دے

مِّن قَبْلِكُمْ ۝ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا ۝ أَذَىٰ كَثِيرًا ۝ وَإِنْ

له تانه وړاند | اوله هغه خلقو نه | چہ مشرکان دی | د اذیت (خبره) | دیرے | او که چرے

او د مشرکانو د ځل نه دیرے تکلیف رسوونکے | خبره | اور ځی ، او که

تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ۝۱۸۸

تاسو صبر و کړی او پر هېڅ کاري وکړی او بېشکه دا | د لوی همت | کار دے | او هر کله چې
تاسو صابره پلټئ شئ او ځان بېچ و ساتئ نو دا ډیر د اوجته حوصله ده - او د یاد کړه هر کله

أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ

واخستو | الله | اقواس | هغو خلقونه چې | ورکړه شوو | کتاب | چې خامعا بیانوی هغه | خلقونه
چې الله د هغو خلقونه کوم چې اهل کتاب دی دا وعدۀ اخستۀ ده چې تاسو له ددے کتاب تعلیمات په خلق

وَلَا تَكْتُمُونَهُ، فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا

اومۀ | پټوی هغه | نو وغورځوله هغوی هغه | د خپلو شاګانو نه وروستو | او واخستلو هغوی
باند واخسته کول دی او پټه به ئه ساتئ خو هغوی دا وعدۀ شاته وغورځوله او د الله کتاب ئه په

بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ۝۱۸۹ لَا تَحْسَبَنَّ

د ئېچې بدلې کئ قیمت | لږ | پس د دېښ بد دے | غټ ئېچې | هغوی اخلي | ته هیڅ کله خیال مه کړه
لږ قیمت خرڅ کړو ، او ډیره خرابه سودا ئه وکړه - څوک چې په خپلو (بدو)

الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا

په هغو خلقو | چې خوشحالېږي | په هغه شے چې | هغوی کوی | او خوشبوی | چې د هغوی تقریب دوشی
کارونو خوشحالېږي او دا غولای چې په داسے کارونو د هغوی مدحے وویل شئ

بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ

په هغه شے چې | هغوی نه دے کړے | پس ګمان مه کړه په هغوی باند | په خلاصی کئ | له عذاب نه
کوم چې هغوی کړی نه وی ، نو ته دا خیال مه کړه چې هغوی ګټه د عذاب نه خلاص شول او

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝۱۹۰ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ

او هغوی له | عذاب دے | دردناک | او الله د پاره | بادشاهی | د اسمانونو | او زمکے
هغوی د پاره خود دردناک عذاب مقرر دے - او د اسمانونو او زمکے مالک یوازے الله دے

وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱۹۱ إِنْ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ

او الله | هر شے باند | قادر دے | بېشکه | په پیداکولو کئ | د اسمانونو
او الله په هر شے قدرت لری - د اسمانونو او زمکے په پیداکیدو

وَالْأَرْضِ وَاختِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝۱۹۲

او زمکے | او په اختلاف | د شپے | او ورځ کئ | خامعا څڼه دی | د عقلمندو د پاره
کئ ، او د شپے ورځے پرله پسے په تللو د تلو کئ هغه عقلمندو د پاره ډیرے څڼه دی

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ

هغه خلق چې | یادوی | الله | په ولاړه | او په ناسته | او په خپلو اوخونو
چې په ولاړه ، په ناسته او په اوڅ (هر حال کئ) الله تعالی یادوی

وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا

او فکرو کی | پہ پید او نیست کینے | دَ اسمانو
او دَ اسمانو | او دَ زمکے | پہ پید او نیست کینے | فکر کوی | او دواوائی | چہ اے زمونہ زریہ

مَا خَلَقْتُ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (٩١)

۱۰ | عیث | پاک یے تہ | پس وساتہ مونڈ | له عذاب | د اوس نہ -
 ۱۱ | عیث | پاک یے تہ | پس وساتہ مونڈ | له عذاب | د اوس نہ -

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا

زمونڙيه | بيشڪه تا | چه ٺوڪ | داخل ڪرڻ | اوس ته | پس بيشڪه رسوا ڪيل تاهڻي | اونشته ۽
زمونڙيه | تا چه ٺوڪ په دوتڙ ڪيڻ ڍاڇولو نو هغه تا ڍير وڻ ڇرمولو - او د (داسه)

لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۝ رَبَّنَا إِنَّكَ سَمِيعٌ مُنَادٍ

د ظالمانو | خوک مدد کار | اے زمونہ زاریہ! یقیناً | مونہ واڈرید لو! بواواز کوونکے
المانو د پاره خوک مدد کار نشسته - اے زمونہ زاریہ! مونہ د بواواز کوونکی اواز واڈریدو چاچہ

فَادْعُ إِلَى الْإِيمَانِ أَنْ أَصْنُوا بِرَبِّكُمْ فَمَا مَنَّا رَبَّنَا

بلنہ کوی | ایمان طرف تہ | چہ | ایمان راؤھئی | پہ خیل رب باندی | بیا مونہ ایمان راؤھ | ۴ نمونہ
ایمان طرف تہ بلنہ کولہ ، چہ پہ خیل رب باندی ایمان راؤھئی پس مونہ ایمان راؤھو | ۴ نمونہ

غُفِرَ لَنَا ذُنُوبُنَا وَكَفِّرَ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا

معاف کرہ | مؤثرہ | زمونہ کتاھونہ | اولرے کرہ | مؤثرہ | بلی زمونہ | او وفات کرہ مؤثرہ
 بزگناھونہ دُ بخینہ ، او زمونہ بلیانے زمونہ لرے کرہ ، او دُنکا ز دُ قوئی

عَالَمِ الْأَبْرَارِ ﴿١٦﴾ رَبَّنَا وَإِنَّا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ

نیکانو سرے | اے زمونیز رہ! | اور اگر کہ مونیز تہ | دُشہ چہ | تا وعدہ کرے | گامونیز سو | دخیلو رسولانہ پہ ژبہ بانی
مواخامہ و کرے - اے رہ زمونیز! کوئے وعدے چہ تا مونیز سرے | دشمنانہ پہ ژبہ کری یحییٰ | ہوا رہا پہ کرے

لَا تُخْزَنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ السُّعَادَ ﴿١٥٦﴾ فَاسْتَمَاعَ

قَامَتْ بِهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ الْكَافَّةُ | بِشَكْرِ اللَّهِ الْكَافِ | دَقِيلَ وَعَدِي | پس قبولہ کر دے

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَخْذُكَ عَلٰى عِلْمِىْ

ی | دهنوی رب | چه ده | نه | ضائع کوم | عمل | دهیم عمل کوونکی | له تاسونه

نَدَا عَا فَبُولَه كَرِه (اور رتے دوئیل) چہ زہ پہ تاسو کینے دَھیچا عل نہ ضائع کوم

دیر او اننی بعضکم من بعض فالذین
 دی | یا | بنیہ | خے نہ تاسولہ جنس دختونہ دی | بیا ہوا خلقو بیاہ

هَاجِرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي

او دودوستلے شول | د خپلو کورونو نه | او تکليف ورکړې شو هغوی | په لاسه زما کې

وَقَتْلُوا وَقَتْلُوا لَأَكْفَرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ

او هغوی جنگ وکړو | او دوتلے شول | زه به خاتمه لري کړم | د هغوی نه | گناهونه هغوی | او خامخا به داخل کړم هغوی

جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِمَّنْ عِنْدَ اللَّهِ

په جنتونو کې | بهیږي به | د هغه نه لاند | نهرونه | بدله ده | له طرفه د الله نه

وَاللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنُ الثَّوَابِ ۝ لَا يَغْرَثُكَ تَقَلُّبُ

او هم الله سره ده | نېټه | ثواب | او دوکه کېنه دونه غورزوي | تا | گروځيدل راگروځيدل

الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ۝ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَا لَهُمْ

د کارانو | په ښارونو کېنه | دا فائده ده لږه | بيا | خائے د هغوی

جَهَنَّمَ وَيُسَّسُ إِلَيْهَا ۝ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ

دوتنځ | او خراب د هغه | خائے | لیکن هغه خلق چه | د ویریدل | د خپل دینه | د هغو پاره

جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خُلِدِينَ فِيهَا نَزَلَ

جنتونه دی | چه روان دی | د هغه لاند | نهرونه | هغوی به همیشه | په هغه کې | میلستیا

مِمَّنْ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْآبِرَارِ ۝ وَإِنَّ

له طرفه د الله نه | او هغه چه | د الله سره دی | د هغه | دیرینه | د نیکانو د پاره | او بیشکه

مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ

د اهل کتابو نه | خو هغه هم دی | چه ایمان راوړي | په الله | او په هغه خه چه | نازل کوم

إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشَعَتِ

ستاسو طرف ته | او په هغه خه چه | نازل کړ شول | د هغوی طرف ته | عاجزی کوونکی | الله ته

الثلثة

لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ

نہ اخلی | یہ بدلہ دایتو نہ اللہ قیمت | لہ | ہم دہغوی دپارہ دے | ثواب دہغوی
دخدائے الیونہ (د دنیا) پہ لہ قیمت نہ خرغوی ، دہغو خلقو دپارہ دہغوی درب سرہ

عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا

دہغوی درب سرہ | بیشک | اللہ | زر حساب اخستونک دے | اے دایمان خاوندان! صبرو کرئ
اجر دے ، یقین و سائق چہ اللہ تعالیٰ دیر زر حساب اخستونک دے۔ اے مؤمنان! صبرو کرئ یوبل پہ

وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا قُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

او محنت و کرئ پہ صبر | او د جہاد دپارہ تیار اوئ | او دیریری | د اللہ نہ | دپارہ دچہ تاسو | کامیاب شی
صبر مادہ کوئ او خیل خان د جہاد دپارہ تیار سائئ۔ او د اللہ تعالیٰ دیریری چہ تاسو نہ کامیابی حاصل شی۔

سُوْرَةُ النِّسَاءِ مَدَنِيٌّ مَّائَةٌ وَخَمْسُونَ آيَةً بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورنسا پہ مثنیٰ کئے نازل شوا پکن | شروع کوں پہ نامہ د اللہ کوئے مہربا زیات رحم کوئے دے | بوسل شیروا ویا ایتر او ۲۴ رکوع دے
شروع کوں د اللہ پہ نوم چہ دیر مہربان دیر زیات رحم خاوند دے۔

يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ

اے خلقو! | او دیریری | د خیل رب نہ | چاچہ | پیدا کرئ تاسو | لہ یو کس نہ
اے خلقو! د خیل رب نہ او دیریری چہ تاسو تول دے دیوتن (ادم علیہ السلام) نہ پیدا کرئ

وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ

او پیدا کرئ کچہ | دہغہ نہ | دہغہ شیخ | او خوار کرئ کرئ | دہغو دارئ اسری | دیر | او شیخ
او دہغہ نہ دہغہ جوہہ (بی بی خوا) پیدا کرئ او دیا دیک دوارو نہ دے دیر سرئ او شیخ (د زمک پہ مخ) خوار کرئ

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ اللَّهَ

او او دیریری | د اللہ نہ | چہ سوال کوئ تاسو لہ یوبل نہ دہغہ پہ نوم | او د رشتونہ | بیشک | اللہ
او د اللہ نہ او دیریری چہ دہغہ پہ نوم تاسو د یوبل نہ خیل حقونہ غوا ری او د خیلوئی د تعلقاتو رشلو (نہ) بیشک اللہ

كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝ وَآتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا

دے | پہ تاسو | نگران | او در کرئ | یتیمانو نہ | دہغوی مالونہ | او مہ بدلوئی
پہ تاسو تولو باند نگران دے۔ او د یتیمانو مالونہ ہغوی نہ واپس کوئ ، او یشہ خیز پہ خیل

الْخَبِيثَاتِ بِالطَّيِّبَاتِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ

نا پاکہ | پہ پاکو | او مہ | خورئ | مالونہ دہغوی | یو خائے شی | د خیلو مالونو
خواب خیز مہ بدلوئی او دہغوی مالونہ د خیلو مالونو سرہ (شریک) مہ خورئ

إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ۝ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا

بیشک ہغہ | دہ | گناہ | کوہہ | او کہ چرے | تاسو سرہ دیرہ دی | چہ تاسو پہ انصاف نہ کر شی
د دیرہ کوہہ گناہ دہ۔ او کہ تاسو سرہ دیرہ وی چہ د یتیمانو چنکو پہ حق پہ انصاف

فِي الْيَتَامَىٰ فَانْكَحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ

دیتیمانوجیکوپہ حق کینے | نوپہ نکاح کرئی ہف | کوئے چہ | خوبئے و ستاسو | لہ نور و بکومتہ
و نہ کرے شئی ، نو کوئے نورے بنئے چہ مو خوبئے وی ہفوی ۳۳۳ ۳۳۳

مَتْنِي وَتِلْكَ وَرَبْعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا

دوہ دوہ | اودرے درے | اوخلور خلور | بیا کہ چہ | تاسو سرہ و برہ وی | چہ تاسو انصاف نہ کرے شئی
درے درے او خاور خلور پہ نکاح و اخلی ، نو کہ دا و برہ در سرہ وی چہ رد ہفوی پہ مینوئے

فَوَاحِدَةٌ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا

نویوئے بنئے | یار دینئے سرہ | چہ مالک وی پرے | بنی لاسونہ ستاسو | دا | زیات نزدیکی (دک) | چہ
بہ انصاف و نہ کرے شئی نو یو (بنئے درلہ بس دہ) یا داسے دینئے چہ ستاسو ملکیت وی دے انصاف نہ دے کرے

تَعُولُوا ۝ وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَتِهِنَّ نَحْلَةً ۚ فَإِنْ طُبِنَ

ظلم کوئی تاسو | اودر کوئی | بنیوئے | دہفوی مہر | پہ خوشحالی سرہ | بیا کہ چہ | ہفوی ہفوی
د پادہ دالارز یا بنئے دہ | او بنیوئے دہفوی مہر و نہ پہ خوشحالی ادا کوئی ، بیا کہ چہ ہفوی پہ چلہ

لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ

تاسو پہ پرینودو | خہ خیز | دہف (مہر) نہ | دخیل (زہر) نہ | نو خورئی ہف
رضامندی تاسو نہ پہ ہف کئے خہ پرینودی ، نو ہف بنئے پہ مزہ

هٰذَا مَرِيءٌ ۝ وَلَا تَوْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالُكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ

پہ شوق سرہ | چہ خان پریشہ موہ کوئی | اومہ و رکوی | بے عقلوئے | خیل مالونہ | کوم چہ | جوہ کوئی دہ اللہ
بے مزہ خورے شئی ، او ناپوہہ کسانوئے خیل مالونہ مہ حوالہ کوئی کوم چہ اللہ تعالیٰ ستاسو

لَكُمْ قِيَمًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ

(سبہ) ودریں ستاسو | اودرزی و رکوی ہفوی | لہ ہف نہ | اودا غوندوی ہفوی نہ | اودا بیئی | ہفوی نہ
دکن ران بنئے کرکمول دی او ہفوی نہ پکئے دودوی اوجامہ و رکوی ، او ہفوی سرہ پہ نرمی

قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۝ وَابْتُلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ

خبرہ | بنئے | اودا آزمایئی | یتیمان | تردے چہ | ہرکہ ہفوی ورسی | دہ نکاح (عمر) نہ
خبرہ کوئی ، او دیتیمانو از مینیت کوئی تردے چہ دہ نکاح عمر نہ ورسی

فَإِنْ اُنْسْتُمْ مِنْهُمْ رَشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ

بیا کہ چہ | معلومہ شو تاسو | لہ ہفوی نہ | ہونیارنیا | نورسوئی | ہفوی نہ | مالونہ دہفوی
نو کہ تاسو پکئے لہ دیر تمیز بیا موندو ، نو دہفوی مالونہ ہفوی نہ حوالہ کوئی

وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ

اومہ خورئی ہف | پہ فضل خرچی | او پہ تلوار سرہ | دہ (دک) چہ ہفوی پہ لو شئی | او غور
او دہفوی د لوئید و د و برے نہ مال پہ فضل خرچی | او پہ تلوار مہ خورئی او غور

كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ

دی | مالدار | نوپکاردی چه ځان وساق | او څوک چه دی | محتاج | نوپکاردی وځو | په بشه طريقه دولت مند و ځه نه پکار چه هغه د یتیم مال نه | ما وساق او څوک چه محتاج ځه نه پکار چه هغه په قدر ضرورت

فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَى بِاللَّهِ

پس هر که چه ورکړئ تاسو هغوی ته | د هغوی مالونه | نوگواه نیسئ | په هغوی | او کافی ده | الله وځو | بیا هر که چه یتیمان ته خپل مالونه حواله کوئ | نوگواهان پرې نیسئ | او رسم | حساب اخستوله خوریان

حَسْبِيَ ۚ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ

حساب اخستونکې | سر و د پاره | برخه ده | له هغه نه چه پریښوده | پلار او مور | او خپلوان الله بس ده | د نارینهو هم په هغه مال کېنه برخه مقرر ده چه مور او پلار او خپلوان ته پریښوده دی

وَاللِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ

او ښځو د پاره (هم) | برخه ده | له هغه نه چه پریښوده | پلار او مور | او خپلوان او د زنانو هم په هغه مال کېنه برخه ده چه مور او پلار او (نور) خپلوان ته پریښوده دی

مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ ۚ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ۚ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ

هغه لږ دی د هغه نه | یا ډیر | برخه | مقرر ده | او هر که چه حاضر شي | په تقسیم باند که لږ دی هغه مال او که ډیر دی | دا برخه د الله د طرف نه مقرر ده | او چه د تقسیم وخت له

أُولَئِكَ الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِّنْهُ

خپلوان | او یتیمان | او مسکینان | پس ورکړئ هغوی ته | د هغه نه خپل خپلوان | یتیمان | او غریبان را حاضر شي | نو هغوی له هم پکېنه څه ناڅه ورکړئ

وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۚ وَلِيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا

او وایئ | هغوی ته | خبره | ښه | او ویریدل پکار (الله ته) هغو خلقوله که چه هغوی پریږدئ او هغوی سره په نرمي سره خبره کوئ | او هغو خلقوله پکار چه هغوی د خبر نه و ویریدئ که چه

مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتُهُ ضِعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ

له خپل ځان نه وروستو | اولاد | کمزور ده | چه و ویریدئ | په هغوی باند | پس هغوی ویریدل پکار (الله ته) هغوی د خپل ځان نه وروستو (هم داسه) کمزور ده او بې وسه اولاد پریږدئ نو هغوی به د هغوی په حقه څنگه فکر وکړي پس

وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ

او وئیل پکار دی | خبره | محکمه | بیشکه | هغه خلق چه | خور | مالونه | د یتیمانو هغوی له پکار چه هغوی د الله نه ویریدئ او سمه پخه خبره کوی | څوک چه د یتیمانو مالونه په نا حقه خورئ هغوی

ظُلْمًا ۚ إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا ۚ

په ظلم سره | بیشکه چه | هغوی خورئ | په خپلو خیتو کېنه | او | او زړه ده چه هغوی داخل شي | دوزخ ته نور څه نه کوی خو خپل خیت د اوس نه و کوی | او د دوزخ بل اور ته به زړ و اچولې شي

ظُلْمًا ۚ إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا ۚ

په ظلم سره | بیشکه چه | هغوی خورئ | په خپلو خیتو کېنه | او | او زړه ده چه هغوی داخل شي | دوزخ ته نور څه نه کوی خو خپل خیت د اوس نه و کوی | او د دوزخ بل اور ته به زړ و اچولې شي

ظُلْمًا ۚ إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا ۚ

په ظلم سره | بیشکه چه | هغوی خورئ | په خپلو خیتو کېنه | او | او زړه ده چه هغوی داخل شي | دوزخ ته نور څه نه کوی خو خپل خیت د اوس نه و کوی | او د دوزخ بل اور ته به زړ و اچولې شي

ع ۱۲

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ

حکم کوی تاسو | الله | ستاسو اولاد په حق بڼه | چه د سړي برخه | برابر ده | د دوی د پلار د

ستاسو اولاد په حقه د الله تعالی حکم کوی ، چه د یونارینه برخه د دوی د زامنو برابر ده

فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ

پیا که چېرې | دی | صرف جینکې | د دوی نه زیاتې | نو د هغوی د پلار د دوی نه زیاتې | د ترکه

نو که چېرې د مری وارثان د دوی د دوی نه زیاتې زانان وې نو هغوی له دې په دریو بڼه د دوی برخه شي

وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ

او که چېرې | هغه | یوه | دی | هم یو | نو د هغه د پلار د ده | نیمه | او د هغه د مور د پلار د

او که یوه زانان (وارثه) وې ، نو هغه له دې نیم مال درکې شي ، او که د مری اولاد

لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ

په دواړو بڼه هر یوه | شپږمه برخه | د ترکه | کوم چېرې | دی | د هغه | د هغه اولاد

دی نو د هغه په مور او پلار دواړو بڼه هر یو له دې شپږمه برخه ورکې شي

فَإِنْ لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتْهُ أَبَوَاهُ فَلِامِّهِ

پیا که چېرې | نه | دی | د هغه | د هغه اولاد | او د دې وارثان وې | د دې مور او پلار | نو د هغه د مور د پلار

او که چېرې اولاد نه وي او مور او پلار وې وارثان شي نو د مور له دریمه

الثَّلَاثِ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِامِّهِ السُّدُسُ

دریمه برخه ده | پیا که چېرې | دی | د هغه | ورو | نو د هغه د مور د پلار | شپږمه برخه ده

برخه مقرر ده ، او که چېرې ورو نه غوښتې شي پاتې وي نو د مور له بیا شپږمه برخه کېږي

مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يُوْصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ أَبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ

پس د ادا کولو | د وصیت نه | چه وصیت کړې د مور د هغه | یا د قرض | ستاسو پلاران | او ستاسو ځامن

د ابتر په هله دیکه شي چه اول د مور وصیت پوره کړ شي یا که قرض رپړ کړ نو هغه به اول ادا کړ شي . ستاسو مین پلاران

لَا تَدْرُونَ إِلَيْهِمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةٌ

تاسو نه پوهیږئ چه | څوک په هغوی بڼه | زیات نزدیکی | تاسو ته | په نفع (رسو) بڼه | د ابرغې | مقرر دی

او ستاسو ځامن لوند چه دی نو تاسو نه پوهیږئ چه څوک درته په فائده رسو لوکې نزدیکی ، دا برخه

مِنَ اللَّهِ إِنْ كَانَ اللَّهُ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَلَكُمْ

د الله د طرف نه | بیشکه | الله | دے | پوهه | خاوند د حکمت | او تاسو د پلار د

الله مقرر کړی دی ، بیشکه الله په هر شے پوهه او هر مصلحت ته واقف دے . او چه ستاسو

نِصْفُ مَا تَرَكَ أَرْوَاجُكُمْ إِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهِنَّ وَلَدٌ

نیمه | د هغه (مال) کوم چه پرینود | ستاسو شخړو | کوم چېرې | نه | دی | د هغوی | د هغه اولاد

شخړو کوم مال پرینودی ، په هغه بڼه ستاسو نیمه کېږي ، که چېرې د هغوی اولاد نه وي

بن تنالوا

فَإِنْ كُنَّ

پیا که چېرې

او که

من بعد

پس د ادا

دا هله چه

الرَّبْعُ

خو چه برخه

مال بڼه د

لَكُمْ

ستاسو

پاتې وي

مِنْ بَعْدِ

پس د ادا کولو

هله چه ستاسو

يُورَثُ

د کوم میراث

یوه شخړه

فَلِكُلِّ

نو د پلار

نو هر یو

فَهُمْ

پس هغوی

نو هغوی ته

دَيْنٍ

پس د قرض

شخړو

عَلَيْكُمْ

په کوم

فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ
 بیاکه پسر وی | د هغوی | خه اولاد | پس ستاسوده | خلوړمه برخه | د هغه | هغه پریږدی
 او که اولاد نه پاته وی نو (بیا) د هغوی په ترکه کېه ستاسو خلوړمه برخه رسی
 مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يَوْصِيَنَّ بِهَا أَوْ دَيْنٌ وَلَهُنَّ
 پس (داداکولو) | د وصیت نه | چه وصیت کېه وی | د هغه | یا (پس) داداکولو | د قرض نه | او د هغوی ده
 دا هله چه اول د هغوی وصیت پوره کړه شی یا قرض نه ادا کړه شی ، او ستاسو په پلټه
 الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ
 خلوړمه برخه | د هغه | تاسو پریږدی | که پسر نه وی | ستاسو (خه) اولاد | بیا که پسر | وی
 مال کېه د هغوی خلوړمه برخه ده ، که چرې ستاسو اولاد نه وی ، او که ستاسو اولاد
 لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّلُثُ مِمَّا تَرَكَتُمْ
 ستاسو | (خه) اولاد | نو هغوی د پاره ده | اتله برخه | له هغه خه نه چه تاسو پریږدی
 پاته وی ، نو بیا ستاسو په ترکه کېه د هغوی | اتله برخه | کیږی
 مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يَوْصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٌ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ
 پس (داداکولو) | د وصیت نه | چه تاسو وصیت کېه | د هغه | یا د قرض نه | او که پسر | وی | (خوک) سره
 هله چه ستاسو وصیت اول پوره کړه شی یا قرضه (که پاته وی) ادا کړه شی - او که چرې یو سره یا
 يُوْرَثُ كَلَّةٌ أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ
 د کوم میراث چه | کله | یا (خوک) بنخه (داسه) | او د هغه | وروړ | یا | خور وی
 یوه بنخه مړه شی چه نه نه مور پلار پاته وی او نه اولاد او یو وروړ یا یوه خور نه پاته شی
 فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ
 نو د پاره د هر یو | له هغوی نه | شپږمه برخه ده | پس که پسر | وی هغوی | زیات | له دے نه
 نو هر یو ته به شپږمه برخه ورکړه شی ، او که وروڼه خویندے نه د یوه زیات وی
 فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يَوْصِي بِهَا أَوْ
 پس هغوی شریک دی | په دریمه برخه کېه | پس (داداکولو) | وصیت نه | چه وصیت وکړه شو د هغه | یا
 نو هغوی ټول به په دریمه برخه کېه شریک کېه شی (دا هله چه وصیت اول) پوره کړه شی یا قرضه ادا کړه
 دَيْنٍ غَيْرِ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ
 (پس) د قرض نه | (په شرط د هغه په وصیت کېه) د هغه نفقه | حکم دے | د الله | او الله
 شی خو چه (دغه وصیت یا قرضه) د ضرر د پاره نه وی ، دا د الله حکم دے او الله په هرغه پوهه
 عَلِيمٌ حَلِيمٌ ١٢ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
 پوهه | د زغم غاوند دے | د | حدود نه دی | د الله | او خوک چه | حکم منی | د الله
 او حلیم دے - د الله (مقرر کړی) حدود نه دی ، او خوک چه د الله او د هغه

وَرَسُولُهُ يَدْخُلُهُ جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

اور ہفتہ در رسول ہفتہ بہ داخل کری | پہ جنتوں کے | بھیڑی بہ | دہے لاند | نہرو نہ | ہفتی بہ ہمیشہ
رسول حکمونہ پہ جائے کوی ہفتی بہ اللہ داسے باغونو نہ داخل کری | پہ دہے (دو) لاند پہ نہرو نہ بھیڑی

فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

پہ ہفتے | اودادہ | کامیابی | دیرہ لویہ | اوخوک | نامرمانی کوی | دالہ | اور ہفتہ در رسول
ہمیشہ بہ پہنے وسیڑی او ہم دا دیرہ لویہ کامیابی دہے - اوخوک | دالہ اور رسول حکمونہ دہے منی

وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا

اور تیرشی | دہے در حدونونہ | ہفتہ بہ داخل کری | اور تہ | (پہ) ہمیشہ بہ وی | پہ ہفتے
اور دالہ در مقرر کرد و حدونونہ و لاند تیرشی | اللہ بہ ہفتہ پہ در درخ کے داخل کری | پہ ہمیشہ بہ پہنے وی

وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝ وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ

اور ہفتہ تہ بہ | عذاب وی | سپکوونک | او کوے بنے | کوی | بدکاری
اور ہفتہ در پارہ رسوا کوونک عذاب مقرر دے - او سناسو پہ زناؤ کے | پہ خوک بدکاری (دنا)

مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةٌ مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا

لہ بنحو سناسونہ | تو کو اہان راوغواہی | پہ ہفتی باند غلورسری | لہ خیلونہ | بیا کہ | پہ ہفتی کو اہی دہے
و کری ، نو پہ ہفتی باند در خیلو سہرونہ غلور تنہ کو اہان نیسی | نو کہ غلور تنہ پہ کو اہی و کری

فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ

نوبندے کری ہفتی | پہ خیلو کو روونکے | تر ہفتہ | او چتے کری ہفتی | مرگ | یا جوہہ کری
نوداسے بنے پہ کو روونکے تر ہفتہ بندے کری | پہ مرگے فنا کری ، یا اللہ درلہ

اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ۝ وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَّهَا مِنْكُمْ فَادَّوْهُنَّ

اللہ | ہفتی لہ | خہ لاس | او کو م دوہ (بنو سہ) | داسے کار و کری | لہ تاسونہ | نو تکلیف و رسو ہفتی
خہ بلہ لاس را و باسی - او پہ تاسو کے کو م دوہ کسان | پہ بدکاری و کری نو تکلیفونہ و درلہ و کری

فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا

نو کہ | پہ | ہفتی توبہ و کری | او اصلاح و کری | نو مخ و اروہی | دہفتی نہ | بیشک | اللہ | دے | اوے توبہ قبول دے
نو کہ توبہ و باسی او خیل مانو نہ سم کری نو بیا ہفتی پرید دے ، بیشک اللہ توبہ قبول دے

رَّحِيمًا ۝ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ

دیر رحم کوونک | بیشک | توبہ (قبول تو) | پہ اللہ باند | دہو خلق و پاؤ دی | کوی
مہربانہ دے - یقیناً اللہ تعالیٰ توبہ دہو خلق و قبولی | پہ بدکار | پہ ناپوہی

السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ

بدکارو نہ | پہ ناپوہی سرہ | بیا | توبہ و کری | زر | پس ہم داخل دی | پہ توبہ قبولی اللہ
سرہ و کری ، او بیا دیر زر توبہ و باسی ، ہم داسے خلق دی کو مو توبہ پہ اللہ

عَلَيْهِمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۱۷ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ

دھوی | او دے | الله | پوہہ | دھکت خاوند | اونشتہ دے | توبہ
توبی - او الله پہ ہر خہ پوہہ او دے ہر مصلحت نہ واقف دے - او دھو خلقو توبہ (خہ توبہ) نہ دے

لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمْ

ہو خلقو کوم چہ | کوی | بد کارونہ | تر دے چہ | حاضرشی | یوکس تہ ہوئی
چہ لکھا دی مٹا ہونہ کوی - تر دے چہ پہ ہوئی کئے د چا د مرگ دخت

الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْغَنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ

مرگ | رنو، ہنہ دوائی | چہ بیشک ما | توبہ وکریہ | اوس | اونہ ہنہ خلقو پارہ | چہ مرہ شی
راشی نو دوائی (پارہ) زہ اوس توبہ کوم ، اونہ (توبہ) د ہنہ چا د پارہ دہ چہ

وَهُمْ كَفَّارٌ ۖ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝۱۸

او ہوئی | کافران وی | ہم دادی | چہ تیار کرے مونی | ہوئی لہ | عذاب | دردناک -
کافران مرہ شی دا ہنہ خلق دی کومو د پارہ چہ مونی دردناک عذاب تیار کرے دے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا

اے د ایمان خاوندانو! | حلال نہ دی | تاسو پارہ | چہ | وارثان شی تاسو | د بنجو | جبراً
اے مؤمنانو! تاسو لہ روانہ دی چہ پہ زبردستی خان د بنجو وارثان کری

وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا

او | مہ منع کوئی تاسو ہوئی | پارہ دے چہ | داخلی تاسو | چہ ہنہ کئے | کوم چہ | ورکول تاسو ہوئی تہ | مکر
اونہ ہوئی پہ دے خیال منع کوئی چہ خہ تاسو ہوئی لہ ریوخل ورکری وی د ہنہ خہ برخہ داخلی سواد

أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ

چہ | ہوئی وکری | بد کاری | بنکارہ | او ژوند تیروی ہوئی | پہ بنہ طریقہ | پاکیزہ
دے صورت نہ چہ ہوئی بنکارہ بد کاری وکری ، او بنجو سرہ پہ بنہ طریقہ گذران کوئی - کہ ہوئی

كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ

تاسو نہ خوہی ہوئی | نو (خہ) کرہ دہ | چہ نہ بہ خوہی تاسو | یو خیز | او پیدا بہ کری | الله | پہ ہنہ کئے
تاسو خوہی نہ وی نو د اکیدے شی چہ یو خیز متاسو خوہی نہ وی ، او الله تعالیٰ تاسو لہ پہ ہنہ کئے دیرہ

خَيْرًا كَثِيرًا ۝۱۹ وَإِنْ أَردْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ

خیر | دیر | او کہ چرے | تاسو عواہی | بدلول | بنجہ | پہ خلے دے بنجہ
فائدہ ایبی وی او کہ تاسو د پہ بنہ طریقہ گذران نہ شی کوئے او) د یوے بنجہ پہ خہ بلہ بنجہ بدلول عواہی

وَأَتَيْتُمْ أَحَدَهُنَّ قِطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا

او تاسو ورکری وی | یوے تہ لہ ہوئی | دیری مالونہ | نومہ | واپس اخلی | لہ ہنہ | خہ خیز
او تاسو ہنہ یوے لہ دولت دیرے ہم ورکری وی نو ہم ترے نہ ہنہ خیز واپس مہ اخلی

أَتَاخَذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِنَّمَا مِثْنَانِ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ

ایا تاسوا غلطی هغه | په بهتان تړلو | او په گناه ښکاره سره | او څنگه | تاسوا څه شی هغه
ایا تاسو دا غواړئ چې په بهتان تړلو او په ښکاره ظلم کولو باند هغه مال واخلي - او تاسو دا څنگه واپس اخست

وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا

او حال دا چې رسیدلی دی | څه له تاسو نه خنوته | او هغوی اخست | له تاسو نه | اقرار | سخت
شی، هر کله چې تاسو یو بل سره (د شپې خاوند) لیدئ کاته د کړی یا او هغوی له تاسو (د نکاح) پوځ قول او اقرار اخست

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَهَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفُ

او مه نکاح کوئ/کومو سره چې نکاح کړې و | ستاسو پلارانو | له ښځو نه | مگر هغه څه چې | وړاندې تیر شول
او هغه ښځو سره چې په نکاح مه کوئ/کومو سره چې ستاسو پلارانو نکاح کړې و | د دې حکم نه وړاندې چې هغه و شو هغه

إِنَّهُ كَانَ فَلَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ۝۳۱ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ

په ښځه دا خو | د پیره بے حیائی | او (د) غضب (خبر ده) | او بده | طریقه ده | حرام کړې شوی | په تاسو
دا پیره د بے شرمۍ | د نفرت خبره او د پیر خراب دستور ده - په تاسو یا نډ حرام دی

أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ

ستاسو میندې | او ستاسو لوڼې | او ستاسو خويندې | او ستاسو پلارانو خويندې | او ستاسو میندې خويندې | او ورپسې
ستاسو میندې لوڼې | خويندې | د پلارانو خويندې | د میندو خويندې | ورپسې

وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ

او خورزې | او ستاسو میندې | هغه چې نه د کړې و تاسو | او خويندې ستاسو | چې له قی رولونو و
خورزې | او هغه میندې چې نه د کړې و | او د قی خويندې

وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَّائِبُكُمُ الَّتِي فِي جُحُورِكُمْ مِّنْ نِّسَائِكُمُ الَّتِي

او میندې | د ښځو ستاسو | او ستاسو د ښځو لوڼې | چې اوس (پالنه کړې) ستاسو غایبې | چې ستاسو د هغه ښځو نه پیدای
او خواښیانې | او پرکتنې چې ستاسو په پرورش کړې او سپړې | د هغو ښځو نه چې تاسو

دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِنْ لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ

چې محبت کړې تاسو | د هغو ښځو | پس کله چې | نه وی کړې | تاسو د هغوی سره محبت | نو څه گناه نشته | په تاسو
ورسره کوروالې کړې وې | نو که کوروالې مو ورسره نه وی کړې | نو بیا پرکتنې سره په نکاح کولو کېنې هیڅ گناه نشته

وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا

او ښځې | د ځامنو ستاسو | هغه ځامن چې | له ښا کانو ستاسو نه دی | او (دا) چې | تاسو جمع کړئ (نکاح)
او ستاسو د خپلو حقیقي ځامنو ښځې (هغه) په تاسو حرام دی او دا هم چې په یو وخت کېنې | د دغو خويندې

بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفُ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝۳۲

په مینه | د دغو خويندو | مگر کوم چې | د دې نه وړاندې تیر شول | ښځه الله | دے | بخښونکې | مهربان
بوځای (په نکاح) کړې او چې هغه تیر شو هغه تیر شو | ښځه الله | بخښونکې | مهربان | دے

وَأَن تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفُ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝۳۲

په مینه | د دغو خويندو | مگر کوم چې | د دې نه وړاندې تیر شول | ښځه الله | دے | بخښونکې | مهربان
بوځای (په نکاح) کړې او چې هغه تیر شو هغه تیر شو | ښځه الله | بخښونکې | مهربان | دے